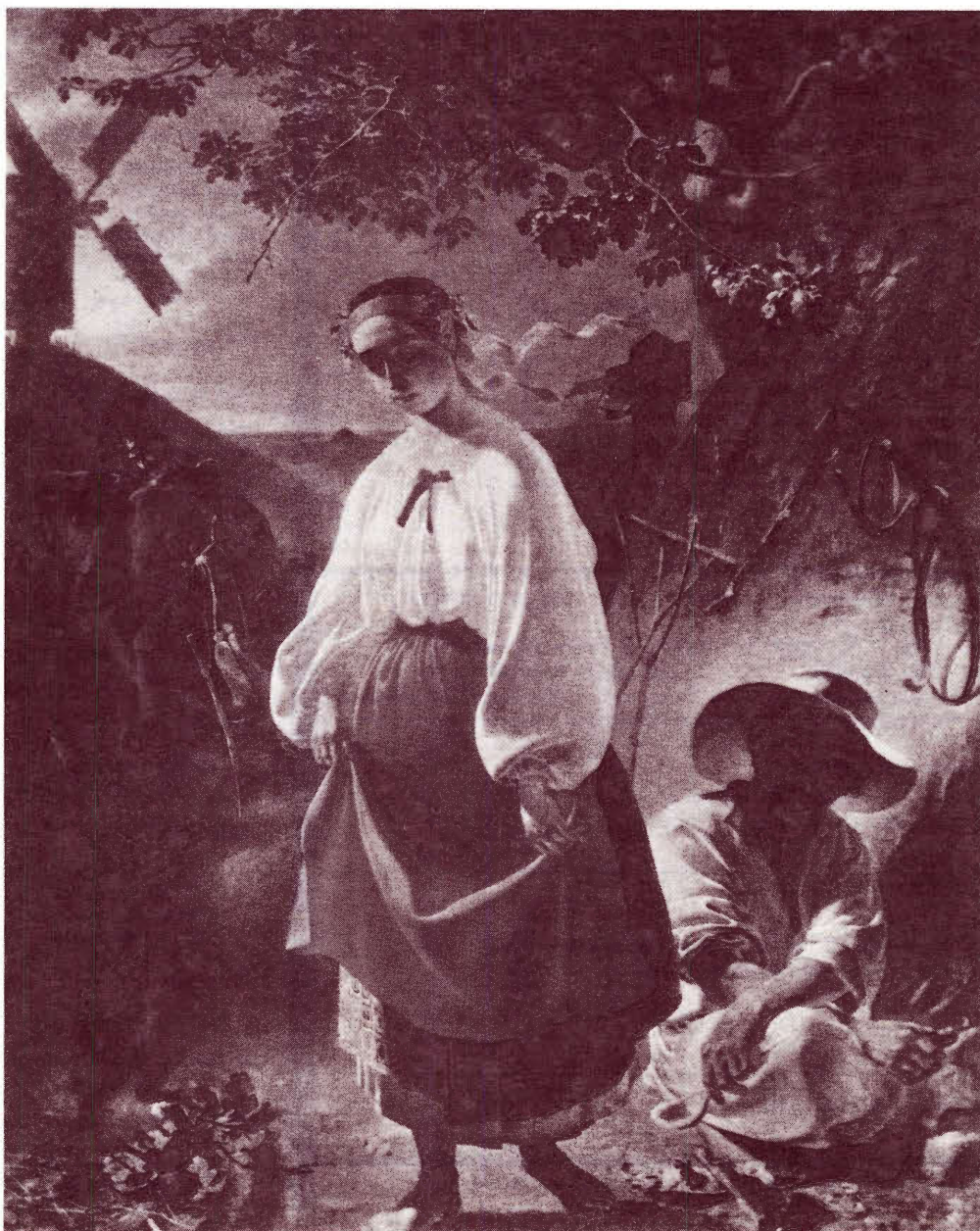

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XLII Ч. 3-4 БЕРЕЗЕНЬ/КВИТЕНЬ — 1985 — MARCH/APRIL No. 3-4 Vol XLII

ЗМІСТ

П. Одарченко. Жінка в творах Тараса Шевченка	2
А-Г. Горбач. Сибірський голос про емансипацію жінки	6
Х. Годів-Юзич. Калейдоскоп жіночого життя	7
Т. Терен-Юськів. Українська піаністка Лідія Артимів	8
Л. Коленська. М'яке серце під суворою уніформою (оповідання)	10
д-р Б. Цимбалістий. Значення батька в психологічному розвитку дитини	14
Н. Лівницька-Холодна. Перед великоднем	16
Вісті з Централі	17
Фонд ім. О. Лотоцької	18
Осередок листування	19
М. Богачевська-Хом'як. Внутрішня комунікація	20
СФУЖО	21
Our Life	
I. Franko. <i>Taras Shevchenko</i>	22
T. Shevchenko. <i>Drowsy the Waves. Lines from the "Princess"</i>	22
M. Bohachevsky-Chomiak. <i>Reaching Out</i>	23
G. Chatyrka. <i>D.O. Alcohol to Relieve Stress?</i>	25
M. Waczynsky. <i>About Women</i>	26
<i>The Ukrainian Museum — A Cultural Experience</i>	27
UNWLA Inc Scholarship Program	28
Cooky's Corner	29
Т. Назаренко. Наше харчування	30
Дописи відділів	31
Річні збори	33
Хроніка. Округа Дітройт	34
Посмертні згадки	38
Пожертви на Стипендійну Акцію США	40
Пресовий фонд	42
УМ: Дарунки	43
Пожертви	44

ГОЛОВНА УПРАВА США РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

Tel. (212) 533-4646

Редактор Ольга Лісківська

Tel. (212) 674-5508

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Редактор — Ольга Лісківська
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна

На обкладинці: "Катерина". Олія. Тарас Шевченко, 1842.
 Cover: *Kateryna. Oil. Taras Shevchenko, 1842.*

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved
 Made in U. S. A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хом'як	— 4-та заступниця для справ зв'язків
Олена Мельничук	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірена Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Бойко	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ірина Чайківська	— Нью Джерзі
Тетяна Сіпецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Дана Чехович	— членка
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літелло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЦЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

Х
Р
И
С
Т
О
С

В
О
С
К
Р
Е
С

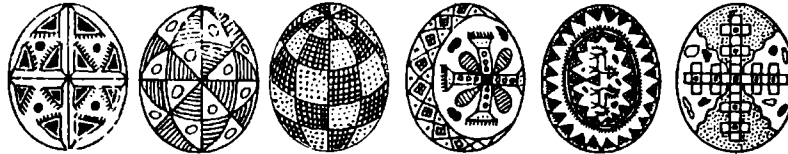
ЗІ СВІТЛИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ЩИРО ВІТАЄМО

ПОЧЕСНУ ГОЛОВУ СУА ЛІДІЮ БУРАЧИНСЬКУ
ГОЛОВУ СФУЖО МАРІЮ КВІТКОВСЬКУ
ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНОК СУА
ОКРУЖНИХ УПРАВ
ВІДДІЛІВ СУА
ЧЛЕНОК І ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ,
СКЛАДАЄМО ЇМ НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ!

Екзекутива Союзу Українок Америки

В
О
І
С
Т
И
Н
У
В
О
С
К
Р
Е
С

Благослови мати,
Ой, мати Лада, мати,
Весну закликати,
Зиму провозати!
Зимочка в візочку,
Літечко в човничку ...

Заклик весни: веснянка-гаївка дохристиянського періоду.

(Степан Килимник: Український рік у народніх звичаях, том 11, ст. 94, Вінніпег, 1959)

ПЕТРО ОДАРЧЕНКО.

"Селянська родина". Олія. Тарас Шевченко, 1843.
Peasant family. Oil Taras Shevchenko 1843.

ЖІНКА

в творах

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Тарас Шевченко у своїй поетичній творчості з могутньою силою свого таланту і з великою любов'ю оспівав Україну й жінку-матір. Україні й жінці-матері Шевченко присвятив багато поезій і поем. Іван Франко — автор цінних праць про Шевченка — в одній з своїх статей писав: "Не знаю в літературі всесвітній поета, котрий би так витривало, так гаряче і з цілою свідомістю промовляв в обороні жінок, в обороні їх прав на повне чисто людське життя, котрий би таким могучим словом бичував усе те, що в'яже, деморалізує і тисне жінку".¹

Подібну думку висловив також і Максим Рильський: "Один із наскрізних образів у творчості Шевченка — це образ матері, матері-страдниці, матері-мучениці. "Катерина", "Наймичка", "Княжна", "Відьма", "Марина", "Марія" — це, по суті, широкі варіації на одну й ту ж тему. Такого полум'яного культу материнства, такої апотеози жіночої любові і жіночої муки не знайти, мабуть, у жодного поета світу"²

Перший великий твір Шевченка, в якому описано трагічну долю селянської дівчини, є поема "Катерина". У цій поемі Шевченко показав трагічне безвихідне становище дівчини-покритки, скривдженої москалем-паном. У ліричних відступах Шевченко висловлює своє глибоке співчуття обдуреній Катерині:

Катерино, серце мое!
Лишенько з тобою!
Де ти в світі подінешся
З малим сиротою?
Хто питає, привітає
Без милого в світі?

Трагедія Катерини — це одночасно й трагедія її батьків. Гіркими сльозами плаче її мати:

Доню моя, доню моя,
Цвіте мій рожевий!
Як ягідку, як пташечку,
Кохала, ростила
На лишенько... Доню моя,
Що ти наробила?

.....
Доню моя, доню моя,
Дитя моє любе!
Іди од нас". Ледве-ледве
Поблагословила:
"Бог з тобою!" — та, як мертва,
На діп повалилась.

Катерина йде шукати батька своєї дитини. Зустрічає свого москаля, благає його:

"Покинь мене, забудь мене
Та не кидай сина....
... Я винесу тобі сина".

Але москаль цурається і Катерини й сина. З розпачу Катерина кидається в ополонку ставка й гине. А дитину врятували лісничі.

У поемі "Наймичка" Шевченко ніби повторює історію Катерини. В обох поемах центральна постать — збездечена дівчина, жертва моральної й фізичної розпусти москаля-пана. Але Ганна в поемі "Наймичка" не кінчає своє життя самогубством, а зберігає своє життя для сина. Порівнюючи образ Катерини з образом Ганни, Іван Франко писав:

"Катерина — натура проста, палка, вразлива, сангвінічна; ошукана москалем, відіпхнута у своїм тяжким горю, вона думає тільки про себе, покидає

дитину на шляху, а сама шукає на своє горе ліку — одинокого, який їй лишився — в воді під льодом. Наймичка — натура безмірно глибока, чуття у неї не тільки живе, але сильне та високе, любов до дитини така могутня, що перемагає все інше, заслоняє перед нею весь світ, заставляє забути про себе саму, віддати все своє життя не для хвилиної покути, але для довгої жертви на користь своєї дитини”.³

Отже, хоч доля Катерини і Ганни однакова — обидві покритки, обидві жертви панської жорстокості й сваволі. Але Катерина не витримала цього становища. Після зради москаля життя втрачає для неї інтерес. Приголомшена зрадою, заподіяною їй кривдою, людським поговором, всіма відкинута й покинута — Катерина знайшла вихід у самогубстві.

Не така Ганна — вона знаходить у собі волю зберегти своє життя для сина. Материнська любов у Ганни — понад усе! Материнська любов дає їй силу забути про все, навіть про саму себе. Ганна всі свої сили спрямовує на те, щоб відвернути від сина ту наругу, ту поразку в правах, які випадали на долю "байстрюка" — позашлюбної дитини дівчини-покритки. Ганна підкидає свою дитину заможним бездітним хutorянам, а сама згодом іде до них у найми. Дід Трохим і баба Настя, які приймають Ганну за наймичку, люди надзвичайно сердешні й доброзичливі. Вони добре ставляться до наймички. Але наймичка увесь свій вік тяжко страждає. Палка материнська любов бореться із стражданням. Вона мусить критися навіть від сина. Для нього вона тільки чужа людина — наймичка. Велика й ніжна материнська любов Ганни до свого сина Марка:

Не зна Марко, чого вона
Так його цілує,
Сама не з'їсть і не доп'є,
Його нагодує.
Не зна Марко, як в колісці
Часом серед ночі
Прокинеться, ворухнеться, —
То вона вже скочить,
І укриє, й перехрестить,
Тихо заколише;
Вона чує з тії хати,
Як дитина дише.

Коли Марко виріс і готується до весілля, то наймичку просять бути в нього весільною матір'ю (бо баба Настя не дожила до весілля Марка), але наймичка відмовляється:

Ні, Марку! ніяко
Мені матір'ю сидіти:
То багаті люди,
А я наймичка ... ще й з тебе
Сміятися будуть.
Нехай Бог вам помагає!
Піду помолюся усім святим у Київ.

І наймичка пішла на прощу. Тільки перед смертю вона призналася синові —

"Голова матері", Олія. Т. Шевченко, 1838-1840.
Portrait of a woman/mother. Oil. T. Shevchenko,
1838-1840.

"Марку! Подивися,
Подивися ти на мене!
Бач, як я змарніла?
Я не Ганна, не наймичка,
Я..." Та й зацімила.
Марко плакав, дивувався.
Знов очі відкрила.
Пильно-пильно подивилась,
Й сльози покотились.
"Прости мене! Я каралась
Весь вік в чужій хаті...
Прости мене, мій синочку!
Я... Я твоя мати!"
Та й зацімила... Марко слухав,
І земля дрижала.
Прокинувся... До матері —
А мати вже спала!

За висловом Івана Франка, поема "Наймичка" "належить до найбільших тріумфів справжнього мистецтва і мусить уважатися за найкращий доказ великої геніальності Шевченка". У стражданнях Ганни розкривається велика сила материнської любови, моральна чистота й душевна сила матері-покритки. П. Куліш — сучасник і приятель Шевченка — також високо оцінював поему "Наймичка": "Я не знаю нічого досконалішого ні в одній європейській літературі".

У поемі Шевченка "Відьма" головна героїня — зведена паном дівчина-покритка Лукія в наслідок великих страждань й туги за своїми дітьми збожеволіла.

У поемі "Якби тобі довелося" Шевченко звеличує мужність і сміливість хлопця-кріпака, який вступився за честь дівчини і, рятуючи дівчину, вбив пана-гвалтівника. Одночасно тут і великий подвиг дівчини показано: вона відмовляється від особистого щастя і з свого весілля пішла в Сибір із в'язнем — "месником святим", який убив пана-гвалтівника. Глибока вдячність дівчини, за те, що хлопець врятував її в той момент, коли пан намагався згвалтувати її, викликала в душі дівчини почуття великого морального обов'язку; випадкова зустріч дівчини з в'язнем, своїм рятівником вирішила її долю:

Боже, милий Боже!
Між невольниками в путах
Той самий єдинчий
Її месник безталанний,
Несе з України
Аж у Сибір ланцюг-пута...
А ти будеш тут
У розкоші, і не будеш
Ні знати, ні чути
Його плачу вседневного?...

І молода, покинувши весілля і свого молодого, з яким уже повинчалася, раптом зникла:

Її скрізь шукали,
До світу шукали,
Та не найшли. Де ж поділась?
Де? — Помандрувала
За невольником убогим
У Сибір...

Пішла вона в Сибір, щоб бути з месником на каторзі і тим самим на все життя з'єднати з ним свою долю. Такий героїчний вчинок цієї жінки був виявом її глибокої вдячності за свій рятунок від звірячого панського насильства.

Цілком інакше, ніж у попередніх поемах, показано образ героїні-матері в поемі "Неофіти". Ця поема про перших християн, про їх переслідування, про їх тяжкі страждання і муки та про лютого кесаря Нерона має алегоричний характер. В образі Нерона, Шевченко показав російських царів та взагалі деспотів і тиранів. А в образі перших християн — неофітів, Шевченко показав борців проти тиранії, борців за правду й свободу. Шевченко упевнений був у тому що його поема "Неофіти"

... І огнем — сльозою
Упаде колись на землю
І притчею стане
Розпинателям народним
Грядущим тиранам.

У заспіві до поеми Шевченко звертається до Божої Матері з молитвою:

Благословенная в женах
Святая, праведная мати
Святого сина на землі!
Не дай в неволі пропадати,
Летучі літа марно тратить.
Скорблящих радосте! пошли,
Пошли мені святеє слово,
Святої правди голос новий!
І слово розумом святим
І оживи, і просвіти!
І розкажу я людям горе,
Як тая мати ріки, море
Сльози кровавої лила,
Так, як і ти. І прийняла
В живу душу світ незримий
Твого розп'ятого сина! ..
Ти, Матір Бога на землі!
Ти сльози матері до краю,
До каплі вилила! Ридаю,
Молю, ридаючи: пошли
Подай душі убогій силу,
Щоб огненно заговорила,
Щоб слово пламенем взялось
Щоб людям серце розтопило,
І на Україні понеслось
І на Україні святилось
Та слово, Божее кадило,
Кадило істини. Амінь.

Після цього заспіву-молитви Шевченко розповідає, як під впливом проповіді святого апостола Петра син багатого римлянина Алкід став християнином. Його покарали смертю на цирковій арені разом із іншими християнами. Ні тюрми, ні смерть не могли перемогти великої ідеї, глибокої віри християн. Мати Алкіда не знає причин ув'язнення свого сина, не знає, що він відійшов від старої поганської віри і став християнином. Мати зрозуміла страшну глибину свого горя лише тоді, коли її сина убили. Через своє невимовне горе мати Алкіда прийшла до духовного одужання. Вона стала християнкою і активною проповідницею ідеї християнства.

Труп убитого Алкіда вкинули в річку Тібр:

І ти осталася одна
На березі. І ти дивилась,
Як розстилися, стелились
Круги широкої над ним,
Над сином праведним твоїм!
Дивилась, поки не осталося
Живого сліду на воді ...

...
І тяжко, страшно заридала,
І помолилась в перший раз
За нас Розп'ятому. І спас
Тебе розп'ятий Син Марії.
І ти слова його живії
В живу душу прийняла.
І на торжища, і в чертоги
Живого істинного Бога
Ти слово правди понесла.

В образі Алкіда, Шевченко показав революціонера, борця проти царської Росії, проти царської тиранії. А в образі матері Алкіда показав поет тих матерів, які продовжували ширити ідеї своїх замучених синів. Шевченко після повернення із заслання, на думку І. Франка, пережив "надзвичайне піднесення релігійного духу".

Вершиною поетичної творчості Шевченка була поема "Марія". На думку Івана Франка, тема цієї поеми була у Шевченка "тільки однією з численних варіацій теми жінки-матері". Іван Франко в листі до М. Драгоманова писав, що поема "Марія" видається йому "найгеніальнішим з усього, що писав Тарас Шевченко". Пізніше в спеціальній статті Франко обґрунтовував свою думку такими словами "Шевченкову поему "Марія" треба зачислити до найкращих, найглибше задуманих та гармонійно викінчених поем Шевченка. Вона займає визначне, а з деякого погляду навіть першорядне місце між такими перлами Шевченкової поетичної творчості, як "Княжна", "Петрусь", "Сотник" та "Неофіти".⁴ Розглядаючи цю поему в ряду інших творів Шевченка про жінку-матір, Іван Франко знову підкреслював, що Шевченко в поемі "Марія" "доходить до найвищого вершка, якого могла тільки досягти фантазія поета".⁵

Один видатний критик, високо оцінюючи поетичну творчість Шевченка, писав: Поема "Марія" — це найгеніальніша своєю щирістю з усіх поем світової літератури".

1850 року — за 9 років до написання поеми "Марія" — Шевченко до В. Репніної писав: "Новий Завіт" я читаю з благоговійним трепетом. Внаслідок цього читання у мене виникла думка *описати серце матері* за життям Пречистої Діви, Матері Спасителя". Цю поему Шевченко написав 1859 року. Поема починається епіграфом з Акафісту Пресвятій Богородиці: "Радуйся, ти бо обновила еси зачаття студно" і таким чудовим вступом:

Все упованіє моє
На тебе, мій пресвітлий раю,
На милосердіє Твоє,
Всю упованіє моє
На тебе, Мати, возлагаю.
Святая сило всіх святих,
Пренепорочная, благая!
Молюся, плачу і ридаю:
Воззри, Пречистая, на їх,
Отих окрадених, сліпих
Невольників. Подай їм силу
Твого мученика Сина,
Щоб хрест-кайдани донесли
До самого, самого краю.
Достойнопітая! благаю!
Царице неба і землі!
Вонми їх стону і пошли
Благий кінець, о Всеблагая!

"Сліпа з дочкою". Олівець, сепія. Т. Шевченко, 1842.
Blind Woman with her daughter. Pencil-sepia. T. Shevchenko, 1842.

Описуючи життя Пресвятої Діви Марії, Шевченко, — як зазначає проф. Л. Білецький, — "мистецьки потрактував Марію спочатку як людину і жінку зо всіма її суто людськими і жіночими прикметами", а потім Марія, зрікшись всіх радощів життя, "з повною посвятою слідує за Сином Ісусом, а після Його смерті стає на службу його ідеї".

Переживши найглибшу трагедію — втрату Сина — Марія продовжує боротьбу за великі ідеї свого Сина: вона збирає переляканх учнів Сина і своїм святим огненним словом розганяє їх страх, підбадьорує їх до дальших дій. І апостоли під впливом материного серця

По всьому світу розійшлись,
І іменем Твого Сина,
Твоїє скорбної дитини,
Любов і правду рознесли
По всьому світу...

Ні один поет у світовій літературі не звеличив так образ жінки-матері, як Тарас Шевченко. Незабутні слова Шевченка про найбільше щастя на землі стали афоризмом. Ось ці слова:

У нашім раі на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим!

Але тяжка доля порушує той рай на землі: в умовах кріпацтва, соціального й національного гніту царської імперіялістичної Росії жінка-мати приречена на найбільші муки й старждання:

Літа минають.
Потроху діти виростають,
І виросли, і розійшлись
На заробітки, в москалі.
І ти осталася небого.
І не осталося нікого
З тобою дома...
... А ти не здужаєш і встати
Щоб хоч огонь той розвести.
В холодній молишся оселі
За їх, за діточок...

А найгірша доля зведеної паном дівчини-покритки. Через усю поетичну творчість Шевченка проходить світлий образ жінки-матері, її тяжка доля в умовах кріпацтва, в умовах національного й соціаль-

ного гніту в царській Росії. Своє могутнє полум'яне слово Шевченко перетворив у гостру зброю боротьби за перемогу правди, справедливости, боротьби за права людини, боротьби за визволення українського народу від національного, політичного й соціального гніту й зокрема за права жінки-матері.

Шевченко твердо вірив у перемогу ідей християнської любови над злом і неправдою, вірив, що прийде час, коли

... на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

¹ Іван Франко. *Твори в двадцяти томах* (Київ: «Держлітвидав», 1955) том XVII, ст. 93-94.

² Максим Рильський, Олександр Дейчаківський. *Тарас Шевченко* (Київ: 1964), ст. 30.

³ Іван Франко, цит. праця, ст. 119-120.

⁴ Там само, ст. 149.

⁵ Там само, ст. 149.

АННА-ГАЛЯ ГОРБАЧ

СИБІРСЬКИЙ ГОЛОС ПРО ЕМАНСИПАЦІЮ ЖІНКИ

*Соціалізм — це рай для чоловіків
та пекло для жінок
(з афоризмів Станіслава Лєца)*

Я переписуюся від довшого часу з нашими людьми, що відбувають заслання в різних сибірських областях. Дехто з цих осіб вже може рахувати місяці до звільнення (не маючи гарантії, чи матиме змогу вернутися до рідних чи взагалі в Україну, бо знаємо з низки прикладів, яка сповидна та "свобода", що приходить після відбуття кари), інші знову мають ще кілька років перед собою. В одному з останніх листів, що мені написала О. З. заторкнено проблему емансипації жінки. Дійшла вона до цієї теми по через Кобилянську, бо я згадала, що опрацьовую вплив німецької літератури на її ранню творчість. Цікаво, що замітка приходить від жінки, яка знає ціну особистої свободи, незв'язаности міщанськими упередженнями, себто жінки справді емансипованої і вільної у своїх особистих рішеннях. Вона пише:

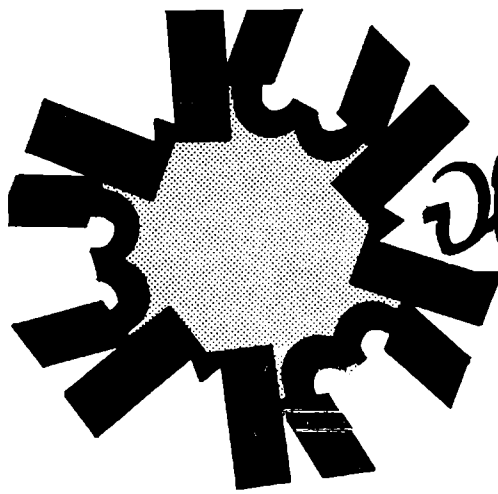
"Ви напевно вже закінчили свою літературну працю про Ольгу Кобилянську — письменницю з глибокою, тонкою і вразливою душею.

Її вічна туга за ідеалом вільної гармонійної людини вилівалась у слово і художні образи.

Колись я захоплювалась її творами і ще тепер люблю її твори на селянські теми: "У неділю рано зілля копала", "Земля" і інші твори народні, самобутні. Одначе твори про життя інтелігенції втратили тепер уже свій сенс, бо ідеї їх уже застарілі й чужі для нашого часу, особливо ідеї емансипації жінки. Тепер спостерігається тяжіння до традиційних вічних істин, перевірених тисячоліттями. Ідея емансипації жінки не зробила її щасливою і не дала їй нічого доброго, крім занепаду моралі й душевного збентеження. В наш час екологічна криза в природі відбувається не лише в забрудненні навколишнього середовища, але й в забрудненні душі людської і в засміченні великою кількістю ідей, в яких людина заплуталась і зайшла в безвихідь".

До цих слів слід додати, що саме емансипована жінка в соціалістичному суспільстві, якій відкриті всі професії, включно з претяжкими фізичними працями при будовах доріг, каналів, будинків тощо, на плечах якої тяжить колгоспна система, обтяжена

Закінчення на ст. 37

КАЛЕЙДОСКОП Жіночого Життя

УПОРЯДУВАЛА ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Тріо львів'янок — Надія Хома, Марія Серпяк і Романа Вашлевиц співає та грає на бандурах. Марія родом з Самбора, Надія зі Золочева, Романа з Львова.

"Ми дуже любимо свій інструмент, — говорить Надія. Нам подобається співати в його супроводі, українські народні пісні. Народня пісня — то історична цінність, в ній втілені людські страждання й радощі".

У репертуарі тріо — лемківські, бойківські, гуцульські, закарпатські пісні в обробках львівських композиторів Миколи Колесси, Анатолія Кос-Анатольського та Володимира Івасюка.

ПОЛЬЩА

В українській газеті "Наше Слово" (30-го січня 1984 р.) яка виходить у Варшаві, появилася цікава стаття п.з. "Жіноче свято в Щеціні". 8-го грудня ц.р. щецінський гурток УСКТ zorganizував урочистий вечір присвячений **100-літтю заснування Наталею Кобринською** першого в історії українського жіночого товариства під назвою "Товариство руських жешчин" в Галичині.

Доповідь на тему українського жіночого руху на тлі світового феміністичного прочитав доц. Степан Заброварний. В художній частині вечора виступали: кабарет з Перемишля у складі: Юліян Козар, Євген Колач, Богдан Попович, та Андрій Саладняк, зі здоровим народнім гумором, висміюючи хиби щоденного побуту та громадського життя. В сольових точках виступали Єва Карпінська та Ігор Гергель.

США

Популярний місячник "Рідерс Дайджест" з березня 1985 р. помістив статтю п.з. "Ніколи я не повернусь" автор Джан Баррон розповідає про долю Володимира Половчака, який відмовився поверну-

тись з батьками до Советського Союзу та разом із старшою сестрою Наталією попросили притулку в США.

Володимир Половчак 12 річним юнаком прибув з батьками 1980 р. до США. Він часто згадує свою улюблену бабуню, яка в Україні старалася виховувати внуків в українському релігійному дусі. Цікаво описує автор переживання юнака Володимира коли він зустрівся з новим світом. Закінчує свою статтю Джан Баррон словами Володимира "Я стану американцем. Я буду свободний!"

* * *

Паул Гунтер видавець *The Norton Introduction to Literature* стверджує, що більша половина американських поетів — це жінки. Він підкреслює, що його нове видання включає 71 нових творів з них 37 написані жінками-поетами.

* * *

Маурін Реґен, дочка президента з першого подружжя, назначена Державним Департаментом очолити жіночу американську делегацію, яка візьме участь в Жіночій Світовій Конференції спонсорована Об'єднаними Націями, яка відбудеться 15-го до 26-го липня в Найробі, Кенія. Маурін Реґен перебувала у Відні з іншими делегатками на пленарній сесії.

* * *

Перша жінка іменована генералом морської піхоти. Генерал Геїл Реалс, яка має 49 років, народжена в Сиракюзах, Н.Й. це загартована життям і військовою дисципліною людина.

Почала свою військову кар'єру як стенографістка маючи 19 років та дійшла до сучасної позиції шефа штабу в ділянці едукації та досліду.

Морська піхота це остання одиниця збройних сил, що підвищила до ранґи генерала — жінку.

Українська Піаністка

ЛІДІЯ АРТИМІВ

Будучи й досі бездержавним народом нам не так часто доводиться пишатись іменами українських мистців міжнародної слави, в цьому випадку, музичних. Розвій мистецьких талантів і досягнення світового розголосу сильно пов'язане з існуванням власної державности. Проте, не зважаючи на всі перешкоди й несприятливі умовини, наша музична обдарованість та безперечна талановитість, дає про себе знати, хоч і зрідка, пробиваючись крізь байду-жисть і нехіть. Не тільки наші співочі, але й інструментальні таланти ростуть та прославляють себе, українське ім'я, а тим самим і Україну. Без найменшого сумніву, ця справа виглядала б зовсім інакше, з величезною користю для нас, якби в нас була власна держава.

По співаках, найбільш популярні й прославлені в світі, це піяністи-віртуози. Нашою найрепрезентативнішою й найвідомішою піаністкою між двома Світовими війнами, була славетна Любка Колесса, що нині в поважному віці проживає в Канаді. Виступала вона зі своїми сольовими та оркестровими концертами головним чином в Європі з такими велетнями-диригентами, як Вільгельм Фуртвенглер, Бруно Вальтер, Карль Бем й ін. Награла вона платівки, яких тепер не можна дістати, бо їх досі не перевидано. Однак пора на це мусить прийти, як прийшла на перевидання платівок неперевершеної співачки Соломії Крушельницької.

Сьогодні існують окремі піаністи, навіть першуні світу, на Україні, однак вони змушені виступати як совєтські мистці, а ще гірше, не мають права виконувати твори українських композиторів. Зрештою їх і так не випускають поза границі залізної куртини. Назвемо тільки декого з них: Олександр Слободяник, який мав неймовірний успіх у світі, особливо в США і Віктор Єреська, найкращий виконавець творів Рахманінова. Їх просто, як невилітників, забрано до Москви і там їх тримають, щоб гордитися їхньою грою. Чудова в своїй ніжності Марія Крушельницька, внучка відомого Антона, яку напевно ніколи не випустять, поза границі України, майже єдина, без огляду на владу й цензуру, має відвагу грати музику українських композиторів, головним чином Людкевича.

На еміграції маємо кілька помітніших талантів цього чудового інструменту, як першорядний, особливо технічно, Роман Рудницький, чи Тома Гриньків, якого український репертуар чи не більший, як в українських піаністів на Україні. Годиться згадати тут і піаністок д-р Юліанну Осінчук з Нью-

Лідія Артимів

Lydia Artymiw — pianist

Йорку, Ірину Пелех-Зварич з Філадельфії та Любу й Іриней Жуків з Канади. Однак найчільнішою піаністичною представницею, без найменшого сумніву, це талановита Лідія Артимів, яка виступає в Америці, в Європі, а навіть на Далекому сході та Австралії, зі своїми самостійними концертами, а теж, як солістка з симфонічними оркестрами.

Є також дуже цікава піаністка, про яку ніхто в нашій пресі не згадує. Вона живе в Парижі, там, навчає і звідти роз'їжджає по світі, як піаністка. Цим надзвичайним мистцем є Дарія Дрогомирецька, яка виступає під псевдонімом Дарія Говора (по французьки Оворá). Однак найчастіше виступає вона в дуетах, здебільшого з віолончелею. Поза концертами її ім'я відоме завдяки унікальним платівкам, що записані світовою фірмою "Ерато" (французьке RCA).

Повертаючи до Л. Артимів належить ствердити, що вона своїм великим, оригінальним і сповненим потужної індивідуальності талантом, починає

дорівнювати старшій Любці Колессі. Тільки тоді, як Любка була скорше талантом ліричного характеру (Шопен, Моцарт, Ліст), Лідія є представницею більше драматичного напрямку (Бетовен, Шуман, Брамс); хоч і ніжний ліризм їй не чужий.

Лідія Артимів дочка Лідії і Модеста Артимових, уродженця Філядельфії, де провела свої дитячі літа та молодість. Там теж перейшла вона своє шкільне і музичне виховання. Як воно звичайно буває, вже в ранньому дитинстві Діда виявила свої музичні здібності. З трьох років починається її шлях до мистецьких муз лекціями балету; однак по році починає вона вже брати лекції гри на скрипці (батько грає на цьому інструменті). Але потім почав її зацікавлювати фортепіан, і вона почала вчитися грати на цьому інструменті.

"Я люблю грати, я хочу грати, я мушу грати".

Ліда учасала до Українського музичного інституту, як учениця проф. Юрія Оранського. Вписали її батьки до Музичного садочка де її виховницею якийсь час була Галина Мирошниченко-Кузьма з Нью-Йорку. Власне ця вчителька стверджувала, що в Ліди, любов до музики й гри на фортепіані виявлялась чіткіше, як в інших. Тоді, коли другі діти грали невеличкі вправи тільки, щоб позбутись, Ліда була дійсно зацікавлена грою, а музична вдумливість відрізняла її від інших.

Далі переходить вона до славетної музичної школи Куртіс інституту, де вчителькою була Фріда Пастор-Берковіц. Проте вирішальний вплив на розвій і поступ її гри та музичної індивідуальності мав відомий піаніст Гери Графман, якого батьки походили з України. З ним то навчання Ліди тривало понад 10 літ. Крім цього, як вона сама радо признає, дома при музичній праці завжди вважав на неї її батько.

Поза лекціями гри на фортепіані й виконанням шкільних завдань, Ліда знаходила час учасати на музичні концерти від 7-го року життя. Тому і не дивно, що в дитячому піаністичному конкурсі, маючи всього 8 років, вона взяла перше місце і дістала привілей виступити солісткою зі славної філядельфійською симфонічною оркестрою на концерті, вперше 1963 р., а опісля ще і в Робін Гуд Дел 1964 і 1969 рр.

Завдяки своїй наполегливій праці Діда кінчила гайскул приспішено в 15, а коледж в 18-літ. Через величезне обтяження працею, вона майже не знала молодечого товариського життя. Однак не має признак, щоб вона за ним аж так дуже сумувала. Не багато підлітків у віці 14-ти літ матимуть снагу і силу волі вставати часто по півночі, о год. 2-ій і вчитись до год. 7-ої вранці та зараз потім іти до школи. А це

часто робила Діда в якій моттом життя стало: "Я люблю грати, я хочу грати, я мушу грати". Це було справжнє *per aspera ad astra* (по колючках до слави).

Маючи 22 роки вийшла Ліда заміж за музиколога Дейвіда Грейсона, якого зустріла на літньому фестивалі в Марборо.

Концертування для Ліди не було нічим новим, вона розпочала його дуже вчасно. Воно було тоді постійно пов'язане з приналежністю до школи. Тому, покінчивши школу, треба було думати про самостійний музичний шлях. Треба було пускатись вплавав на великі розбурхані води піаністичної кар'єри.

Як і в кожного молодого піаніста, так в Ліди важливе місце зайняли піаністичні конкурси, де була нагода виявити віртуозну умілість, мистецьку індивідуальність та порівняти власні музичні досягнення. Тому Ліда брала участь у трьох молодечих конкурсах: в Шопенівському конкурсі Фундації ім. Косцюшка в 1972 р., Левентрі в 1976 р. та в міжнародному конкурсі Лідс-а, в Лондоні (Англія) в 1978 р. В цих музичних змаганнях вона здобула найвищі місця. Осягаючи мистецькі успіхи і поглиблюючи свою мистецьку індивідуальність, виступала на відомих фестивалях, Марборо, Аспен, Ньюпорт, а теж на прославлених концертах "Мовстлі Моцарт" ("Переважно Моцарт") в Нью-Йорку і Сан Франціско.

Однак найважливішими стали її виступи з власними, індивідуальними концертами та з симфонічними чи камерними оркестрами, що з ними концертувала вона на сценах США й інших країн світу. З давніших виступів в Нью-Йорку годилося б згадати її самостійні концерти в Метрополітальному музеї і в залі Кавфман гол, у січні 1979 р. З того концерту одержала вона дуже добру рецензію в "Нью-Йорк Таймс-і", де названо її "молодою левицею клявіатури" і "величезним талантом". Знову газета "Дейлі нюз" подала її українське походження. Про цей концерт автор цих рядків помістив був теж дуже похвальну рецензію у "Свободі" з лютого того ж року, яка закінчувалась словами: "З терпеливістю ждатимемо її виконання української музики".

І цього таки діждалась на концерті-ювілеї Українського музичного інституту у Філядельфії 24-го квітня 1983 р., де Ліда виконала "Другу рапсодію на українську тему" Лисенка. В цьому можна добачати, навіть символічність, що вона виступала з національною музикою саме в рідній, своїй школі. А в унікальному "Концерті української симфонічної музики 1-го квітня 1984 р., в Карнегі гол, де крім феноменального Людкевичевого "Кавказу", громада мала насолоду пережити окрилену гру Лідії Артимів у "Слов'янському фортепіановому концерті" Б. Лятошинського, досконало виконалому. Знову 11-го листопада 1984 р., за старанням Українського Музею в Нью-Йорку мали ми нагоду подивляти її піаністичне мистецтво в Талі гол на концерті запланованому,

Закінчення на ст. 29

М'ЯКЕ СЕРЦЕ ПІД СУВОРОЮ УНІФОРМОЮ

З далекої віддалі, наче з глибоченних надр землі й на тугому прив'язі — самотньо й глухо гомоніло людське серце — і лиш іноді його відгомін оживав у душі людини. А так, — начебто його ніхто не чув. А може й не хотів чути...

* * *

На перехресті доріг, де мінялися світла стояв високий і дебелий поліціант, керуючи рухом.

Уже ніби була весна, але ще віяло снігом і неначе на глум — блискавиці й громи, розшалівшись на небі, христили землю, а вітер, немов людські злидні, вдирався за спину прохожих. І там, де вчора зачепило сонце кущі золотодощу своїм теплом — і він прояснів, сьогодні уже квіття його затривожено гляділо в небо...

Поволі, сковзаючись по льоду, їздною пересувалися авта. Поліціант насунув глибше на чоло шапку, щоб захиститись від вітру, але це не багато допомогло. І він безупинно стежачи за рухом, у той же самий час мріяв, що він уже не тут, а вдома, а там — Мішел і його діти, гаряча страва й тепло. "От, добре було б, — міркував він собі, — завжди взимку перемінюватись у цвіркуна, і нікуди не виходячи з хати, грітись біля печі — і так лиш одним оком, ліньки, крізь вікно споглядати на зимову віхолу".

У цій хвилині він знову підвів руку — і за помахом її — рушила густа черга авт. Раптом почерез їздню, не зважаючи на авта, почала йти дівчина: наглий скрегіт гамульців, лайка — і авта одно по одному зупинилися. А дівчина ніби нічого, далі йшла мов у сні якомусь...

Миттю до неї прискочив поліціант, вхопив за руку та перепровадив через їздню. Аж на хіднику, шорстко випустивши її руку, він гостро сказав: — Як же це ти — не дивися ні на світла, ні на авта?... Хіба тобі на думку не прийшло, що не лиш ти одна могла згинути, але могло прийти до зудару авт, до катастрофи?!

Здавалось, вона ніби чула, про що він до неї говорив, а ніби ні... Спроквола на нього глянули її великі сірі очі — сумні такі, наче б у них затримався увесь згусток хмарної осени — на хвилину вони

зупинились на ньому, далеким-далеким поглядом, але потім зараз же заховалися за вії, притрушені снігом. У одній руці в неї була полотняна торбина, а другою вона намагалася притримати великий барвистий, ніби пляжевий парасоль, що його їй вихоплював вітер. Рукавичок вона не мала, і руки її багровіли від холоду. Зношені джинси, тонюсенька куртка, хіба підшита вітром, це був всенький її одяг. О ні, не про все я згадала, на ногах у неї були ще драні тенісівки, зашкарублі від льоду, затвердлі від дощів і холоднечі.

Хвилину вона отак простояла, ніби надумувалася куди їй далі йти, а потім, навіть не глянувши на поліціанта, повернулася й пішла. За нею сипнув сіг, хутко замівши її слід. Поліціант ще бачив як вона нерішучо зупинилася на поблизькому від дороги сквері, і начебто зовсім байдуже, що надворі холод і студінь, сіла на лавці. Та йому ніколи було стежити за дівчиною, і він знову станув на своєму місці, щоб наглядати за рухом.

Коли, за кілька хвилин, поглянув на лавку, де сиділа дівчина, побачив її на цьому самому місці: розпростерла над собою парасоль і сиділа нерухомо, немов когось дожидаючи.. Лиш руки заховала під куртку.

Пройшло ще трохи часу й вітер ущух, забираючи за собою снігові хмари. Виглянуло сонце, але вже ненадовго, бо почало сутеніти. А дівчина не квапилася нікуди й сиділа далі на лавці, ніби позуючи комусь до портрету.

"Ще коби трохи, — подумав поліціант і він уже зможе піти додому. Там на нього чекатиме Мішель і життя, яке ж інше від цього довкілля — безпечне й далеке від злочинів, що зачаєно мандрували по вулицях. Адже скільки його товаришів заплатило життям, рятуючи когось від напасти"...

Вечоріло. Замерехтіли по хатах світла. Рух на дорозі погасав. Враз поліціант завважив як з лавки підвелася дівчина. Цим разом вона почекала на зміну світел, а там перейшла їздною на хідник по протилежному боці вулиці. Ніби байдуже, вона ввійшла, замішалася поміж прохожих та й розглядала одну за одною вітрини. Раптово вона блискавкою

нахилилася над прилавком, на якому лежали овочі, і швидко почала згортати їх до своєї полотняної торбини. А потім, на мить, пристанула на роздоріжжі, щоб, либонь, знову вернутися на лавку.

До неї швидко прискочив поліціант: — Хіба так можна, та ж ти крадеш чуже добро?!

Його зустрів дивний погляд її очей: у ньому не було ані світла ані теміні, ані переляку навіть, ні... Раптово її уста зійшлися у сердиту лінію, а з очей її виглянула ненависть: — Чого чіпляєтесь? Чого вам від мене треба? Від вас я не беру... Я — не злодій, я лиш голодна...

— Однаково, що тебе спонукало до крадежу, ти зараз повинна віддати ці овочі!

Її обличчя усе спалахнуло рум'янцем і вона твердо рішуче кинула йому ніби виклик: — Хоч що ... а я нізащо в світі цього не зроблю!

— Коли так, скажи мені, де ти живеш, і ми підемо до твоїх батьків, вони про це мусять дізнатися...

Дівчина не обзивалася: вона ще дужче затиснула уста у тверду лінію й судорожно й цупко пригортала до себе полотняну торбину з пограбованим...

— Тоді... не залишається нічого іншого як нам разом піти на поліційну станицю, а там...

Дівчина сполохано глянула на нього й тихо й лагідніше уже мовила: — Я вам у всьому признаюсь, тільки туди мене не ведіть. Моїй мамі боляче буде, в неї й без цього турбот забагато...

У мовчанку впали зорі, розсипавшись по небу...

А потім, поволі, виправдуючись наче, почала: — Кілька днів тому я покинула свій дім — і від цього часу не їла... тому...

— Чи ти розумієш в чому зло? Сьогодні була перша твоя крадіж, завтра може прийти друга... а там третя — і ти звикатимеш до цього... Байдужітимеш... Ти таки зараз мусиш вернутися додому, до своїх батьків. Тому ще раз питаюся тебе, де ти живеш?

Знову вперта мовчанка й неспокійний погляд дівчини та час від часу шум авта, що кудись, ніби в божевільні, мчали...

— Я чекаю, — кинув слова в тишу поліціант.

— Що вам сказати... хіба те, що я вже ніколи не думаю вертатися додому...

— Чи ти може будеш з таких, а їх безліч сьогодні, які покидають батьків на те тільки, щоб шукати пригод, бо, мовляв, у батьків заскорузлі, відсталі погляди на світ, то й біля них уже не цікаво.

— Ні! — Вона уся почала труситись: у неї тремтіли рамена й обличчя її захололо у таку прозору блідість, начебто його взагалі уже не було...

— Ти хіба сама розумієш, — заговорив поліціант, — що вночі залишитись тут не можеш, небезпечно й холодно великий ще дуже. Коли — не вдома, тоді на поліційній станиці переночувати мусиш, а вранці хтось все одно відвезе тебе до батьків. Від того не втечеш...

Дівчина здригнулася й очі її потемніли з переляку: — Я вам усе розповім, повірте мені, тільки прошу

не ведіть мене туди...

— Хай буде, — погодився він. — Але спершу підемо до крамниці і я заплачу за те, що ти забрала, а потім, — і він рукою вказав на ресторан, — ми з'їмо вечерю, а при тому ти мені оповіси, що сталося, чому ти втекла з дому.

У ресторані дівчина припала до їжі так, начебто боялася, що хтось зараз їй усе забере. І лиш час від часу на поліціанта зупинялися її блискучі очі, ніби заляканого голодного звірятка...

Аж коли наситилася вдосталь, поміж жадібними ковтками гарячого чаю, вона почала розповідати: — Я називаюся Джанет Феленер. Мій батько, знаєте, вона зненацька обірвала на цьому слові, і її розпачливо сумний погляд наскрізь проникнув поліціанта. А потім продовжувала далі: — Мій батько понад міру випиває. Кожного вечора, коли вертається додому він на нас усіх накидається лайкою, а часто нас і побиває. Найбільше попадається моїй матері, особливо тоді, коли вона бідна стає в нашій обороні. Вдома нас семеро, найменшому біля року. Мама добре знала, що я піду з хати, лиш я їй не сказала коли... І чи це не жахливе — вона мене навіть не затримувала, бо знала вона, що добра в цих злиднях немає мені чого чекати... Ми живемо в сусідньому містечку. Щоб дістатися сюди мені доводилося кілька разів зупиняти авта. І якось ніби пощастило... — Втомлено провела рукою по своєму обличчі й в тому місці показала продовгаста брудна смуга.

Значев'я з гірким докором жбурнула в нього словами: — А так скажіть самі, щоб ви зробили, коли б бачили так, як я, що з кожним днем моїй мамі сил убуває?... Ідучи до цього містечка думала денебудь знайти працю — мамі помагати й самій жити, як люди. Хотіла б ще ходити й в школу, але про це, мабуть, треба забути...

Джанет похилилася на стіл і закрила обличчя руками, — худими аж прозорими...

А згодом почала знову говорити: — Чи ви думаєте, що мій батько завважить, що мене немає вдома?... Напевно ні... Одній мамі буде жаль за мною. Але, яке її життя?... Найменше з нас мусить залишати на сусідку, а сама ходить прибирати по хатах, щоб усіх прокормити. Бож батько ніде надовго не загреє місця. Денебудь трохи попрацює, а тоді, на підпитку, починає колотнечу — і його викидають з праці. Вдома домагається від мами грошей і останки забирає, ще й поб'є при тому, щоб не противилась йому... А я, здається, ще й тепер могла б усе йому простити за одне його ласкаве слово...

— Затихла й уста її жалісливо зламались, в підкову, начебто в малої дитини.

— Скільки тобі років, Джанет? — запитав поліціант.

— Незабаром п'ятнадцять буде... — і замовкла. А там докинула: — Може вам буде дивно таке подумати, але я боялася вас ще тому, бо завжди вважала, що всі чоловіки такі, як мій батько: сердиті й дуже недобрі...

- А тепер мене вже не боїшся?
- Ще мені важко сказати...
- А тепер Джанет підемо до твого дому.

— Чого додому? Я ж перед вами не затаїла, ви ж знаєте... — і її очі тривожно, благально, майже з покорю, дивились йому у вічі.

— Я у всьому повірив тобі, Джанет. Але ми таки мусимо піти до твоєї матері. Зрозумій, що я на службі й в мене обов'язок...

— А тоді? — очі її зайнялися глибокою розпачливою синню й зблиснули сльозами...

— Тоді, побачимо.

Всілі до авта й поїхали. Спочатку ніхто з них не обзивався. Джанет покірливо засунулась у сам куток сидження, і знову заховала руки під куртку, ніби від великого холоду і, здавалось, дрімала. А потім, немов прокинувшись; прошепотіла: — Бачу, що ви таки не повірили тому, що я вам розказувала. Не дивуюся, бо і я людям не вірю, не вірю в їхнє добре серце... А все ж таки я думала, що може ви інакші, що ви добрі...

У нього, тим часом, почала накльовуватись одна думка й поволі розгортатись у душі, а там вона його вже зовсім не покидала. Але він мовчав...

Блукали різними вуличками, аж вкінці зупинилися перед старою кам'яницею.

— Ми мешкаємо на піддашші, — пояснила Джанет. — Бачите, там де такі маленькі віконця, подекуди загорнені в ганчір'я, щоб вітер крізь розбиту шибку не проходив...

Поволі пішли вгору сходами, — Джанет, зупиняючись ледь не на кожному з них. У кам'яниці чути було пліснявою й вологістю. Натиснули дзвінок. Довго не чекали; відчинились двері й в їх обрамванні показалася жінка. Дивлячись на її обличчя, важко було збагнути вік — бо воно було все сіре, змаргане й проїджене борознами злиднів і журби.

Побачивши Джанет, уся прояснилась: — Джанет! Ти?!.. Я вже не вірила, що тебе будь-коли побачу й боялася за тебе, так страшенно боялася, але не ходила розпитувати за тобою нікуди... Я вичікувала... Вірила, що мене не забудеш і колись обізвешся...

Враз завважила поліціанта, її обличчя ще дужче посіріло й вона схвильовано його поспитала: — Що сталося? Невже Джанет?.. — і вона обвела його сполоханим поглядом. На руках у неї плакав малюк — його личко було таке прозоре, здавалось, у ньому не було однієї краплини крові...

Поліціант заспокійливо сказав: — Не турбуйтеся. Властиво нічого такого не сталося. (Про крадіжку Джанет він покищо подумав ще не згадувати). А потім додав: — Я лиш привіз вам дочку додому, бо вже вечоріло, заблукати могла, а в місті як самі знаєте, сьогодні вечорами — небезпечно. Даруйте, що я не представився. Моє прізвище — Монтгомері — Деніел Монтгомері.

Заспокоєна жінка, що Джанет ні в чому не про-

винилася, з полегшею відіхнула й запросила їх вглиб кімнати. І хоч тут з кожного кутка аж боліло нужденністю й недостатком — кімната ясніла чистою.

Жінка поклала малюка до ліжка й сіла з ними за стіл.

А тоді вона звернулася до поліціанта: — Вам може дивно, але я не обвинувачую Джанет, що вона покинула наш дім і не маю до неї ніякого жалю, бо яке тут може бути їй життя — і обкинула Джанет журливим і болісним поглядом.

— Але ж Джанет — ваша дитина?..

— Я вам не дивуюся, що вам це важко збагнути. Але про мого мужа знаєте, може Джанет вам уже розповіла. Яка тут її майбутність?.. Мені було б дуже важко без неї, і я побивалася б за нею, але повірте мені, мені ще важче було б дивитись на неї як вона виростає у безнадії. А так думала, що може знайде працю, що влаштується якось і житиме як інші люди... А ви — чи не віддали б своєї дитини будь-куди, щоб лиш її рятувати, навіть тоді, якби думали, що вже її може й ніколи не побачите?.. — Долонкою вона провела по очах, але сльози не вибігли, щоб облегшити біль, бо він так затверд у її душі, наче мозолі на її руках: рубець на рубці... А потім стиха додала: — Що ж кожного доля у Божих руках.

Увійшла тиша. Джанет дивилася то на свою матір, то на поліціанта, судорожно тримаючись поверхні стола. А поліціант задумався над матір'ю, що ладна була навіть ніколи не бачити своєї дочки, заховати свій біль і тугу, ради її добра. І до нього знову настирливо повернулася попередня думка: він ще щось важив, надумувався і вагався, а потім запитав: — Скажіть, будь ласка, де тут найближчий телефон? Я запізнівся сьогодні й дружина моя може бути неспокійна.

— Зараз недалеко біля нашого дому. Але поспішайте, бо кожної хвилини може надійти мій муж, а коли він на підпитку, його краще не зустрічати, тим більше, що поліцейська уніформа кидає його у ще більшу лють...

Запевнивши, що він зараз вернеться, поліціант хутко відійшов. Знайшов телефонічну будку, накрутив число й швидко заговорив: — Мішел, тут Дені. Мене затримали важливі справи...

— Добре, що дав знати, а то я уже журилася. Але про які важливі справи ти говориш?

— Пригадуеш, що кілька тому днів ми говорили про те, щоб крім наших двоє, адоптувати ще одну дитину. І якось сьогодні так склалося — що я зустрів дівчину... Мені здається, що вона добра й розумна... Як і задумували, могли б її прийняти до свого дому, дали б їй змогу прожити, вможливили б дальшу освіту. А вона, хоча й старша, могла б бути начебто сестрою нашим дітям. Їй чотирнадцять років і на ім'я їй Джанет. Я ще навіть не певний чи на те погодиться її мати, але наперед хотів порадитись тебе... Адоптувати її неконечно... Хіба може потім...

— Це трохи, Дені, несподівано для мене. Може б

ми ще подумали. Чи ти хоча знаєш, хто її батьки?
— Трохи знаю... Але воно власне перерішує справу. Джанет... вона дуже нещаслива й властиво бездомна... Їй треба, щоб за нею хтось глядів, обізвався ласкавим словом... Хто як-хто, але ти це можеш...

— Мені трохи трудно так зразу відповісти, Дені, я ж навіть її не бачила...

— Але ти мене знаєш, Мішел, знаєш, що я ніколи добре всього наперед не обдумавши, нічого на швидку не роблю.

— Це правда, Дені... Добре, тоді привези її сюди.

— Але, Мішел...

— Чи ще щось, Дені?

— Одне лиш прохання: вийди нам назустріч, Мішел...

* * *

Коли він вернувся до їхнього дому — Джанет і її мати вийшли разом відчинити йому двері. Вони трималися за руки й пильно гляділи йому у вічі: відчували, що зараз станеться таке, що зовсім змінить їхнє життя.

Я, пані Феленер, — в цю коротку мить багато передумав. Мені прийшла думка; вона й для мене дивна й несподівана... Я щойно говорив із своєю дружиною, з Мішел — і в нас велике прохання.

— Прохання? — і погляд матері Джанет допитливо й неспокійно зупинився на ньому.

— Якщо ви на це погодитесь, — ми з дружиною заопікуємося Джанет, приймено її до нашого дому.

— Це не жарт?... Ви справді хочете заопікуватися Джанет? І в її очах, де досі була втома й ніби ввесь тягар віків, розблисла надія.

— Хочу вас теж запевнити, пані Феленер, — сказав поліціант, що за Джанет я залишаю свобідний вибір — вона лиш доти перебуватиме в нас, доки захоче. І ви одна одну завжди зможете відвідувати, лиш батько ні... Ви знаєте чому... Хіба, що він змінився... А так — все залишиться по-давньому.

— О ні, пане Монтгомері, зміниться багато: на решті буду я спокійна за свою Джанет.

— Моя дружина справедлива й добра жінка — в неї Джанет знайде серце і, коли потрібно, розумну пораду. І в школу її пішлемо, а нашим дітям вона стане прибраною сестрою.

Джанет не вірилось, вона не зводила свого погляду з них обох і, хвилюючись, чекала.

Вкінці жінка простягнула руку поліціантові й сказала: — Я вдячна вам, хоча за Джанет мені великий жаль... Але відчуваю, що добра й благодарна ви людина, що довірити її вам можу. — і обличчя її сколихнула така усмішка, ніби зодягнула його у нове багатство.

Коли виходили, Джанет поцілувала малюка у

щічку, а на материнє рамя поклала голову на прощання, здавалося, там вона хоче зачерпнути силу. Але мати злегенька підвела її голову й тихо шепнула: — Годі, ідіть уже, швидше ідіть...

Поліціант ще поклав на стіл свою адресу й вони пішли.

* * *

На небі зорі зав'язувались у ясні, лілейні китиці, а вечірній вітер ніс уже весну... Керуючи автом, поліціант інколи підводив зір на Джанет і бачив як вона дивилась кудись поза вікно у просторинь і рамена її ледь тремтіли...

— Холодно тобі, Джанет?

— Ні. Мені лиш все ще дуже дивно й трохи боязно якось. І моя мати там...

— Повір мені, Джанет, що швидко знову її побачиш.

— Може не треба так... Але я вам вірю — і щось як би усмішка появилася на її устах.

За якийсь час авто скрутило в ще одну вулицю й перед ними розкинулися невеликі городи й ряд однаковісінських, але чепурних домів. Перед одним з них поліціант зупинив авто, висів з нього й відчинив перед Джанет двері. А потім узяв її за руку й заспокійливо сказав: — Ходи... У нас тобі буде добре...

Але Джанет вихопила від нього руку і не йшла...

Зненацька відчинилися двері й назустріч їм вийшла жінка, а біля неї, по обох боках, двоє дітей. Вітаючи Джанет, жінка підвела вгору руку й спокійно та лагідно сказала: — Я — Мішел, дружина Денієля, а цих двоє діток — це Джиммі й Лія. Ми на тебе нетерпляче чекали. Ходи до нас! — І, взявши дітей за руки, поволі почала сходити вниз до Джанет..

Гостинно й привітно горіли у вікнах дому світла, а в них ясне, мов льон, волосся жінки блистіло ніжно ласкавістю.

Враз у мелодійному голосі цієї жінки Джанет вчувся начебто голос її матері — такий оксамитовий був і він колись, коли її мати ще була дуже молода. І Джанет, подавши поліціантові руку, несміливо ступила перший крок, а потім другий, а тоді, вже не зупиняючись, ішла далі й далі...

Її супроводив місяць, просвітлюючи стежку аж до самого дому.

* * *

А там, уже не далеко й не в глибоченних надрах землі — радісно й сильно билося людське серце. Гомоніло воно зовсім близько, особливо біля дому Мішел і Денієля — людини з м'яким серцем під суворою уніформою.

Мейпелвуд, 22-го квітня 1982 року.

Донедавна в психологічній і виховній літературі не доцінювано значення батька для розвитку дитини. Так само в деяких колах громадянства панував погляд, що завдання виховувати дітей належить матері, а батько має тільки дбати за матеріальне забезпечення родини. Факт, що в перших роках життя дитини мати годує й піклується нею, а батько проводить більшу частину дня поза домом сприяв поширенню погляду, що роля матері єдино вирішальна у вихованні дітей.

За підрахунком одного соціолога на 15 книжок темою яких були взаємини між матір'ю й дитиною, і які щорічно появлялися на американському книжковому ринку, тільки одна була присвячена ролі батька.

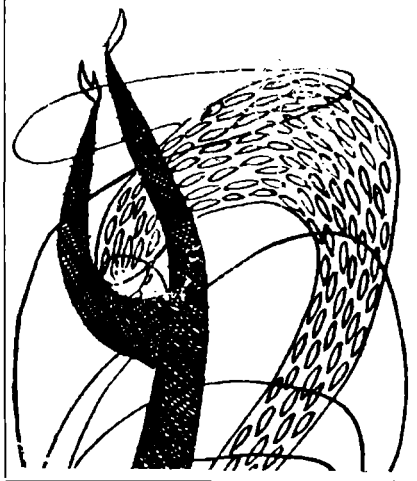
Психоаналітична теорія, яка цілковито домінувала в психіатрії, психології, соціології, педагогіці й навіть літературній критиці в Америці від 1920 років до кінця 50-их допомогла тому, що про батька "забуто". Психоаналітична теорія, яка зродилася з обсервації й терапії осіб, обтяжених різними формами психопатології, зосередила усю увагу на психічному здоров'ї людини, яке залежне у великій мірі від емоційних переживань в ранньому дитинстві (тобто в перших п'ятьох роках життя), зокрема у взаєминах з матір'ю. Мати обтяжена якимись психологічними проблемами, чи це буде депресія, чи надмірна лякливість, нервовість, чи якісь обсесії породжує в дітей такі чи інші проблеми. Наприклад, мати алькоголічка має більше шкідливий вплив на розвиток дитини, як батько алькоголік. Згідно з психоаналітичною теорією батько починає відогравати більшу ролю в емоційному розвитку дитини від третього до п'ятого року життя, коли син "залюблюється" в матір, хоче її для себе, ревнує до батька, бажає його усунення, що приводить до страху за інтегральність свого організму; як теж почуття вини. Це так званий комплекс Едіпа. Дочка "залюблюється" в бать-

Д-Р БОГДАН ЦИМБАЛІСТІЙ

ЗНАЧЕННЯ БАТЬКА

в

*психологічному
розвитку дитини*

ка, ревнує його до матері — це комплекс Електри. Від розв'язання цієї суперечної ситуації чи родинної драми залежатиме у великій мірі психічне здоров'я, неврози чи інші психічні деформації. Успішна розв'язка цієї драми полягає в тому, що біля 5-го року життя син резигнує зі свого бажання мати свою матір виключно для себе, перестає бути ворожим до батька, тобто перестає вважати його суперником і починає з ним ідентифікуватися. Дочка теж резигнує зі свого бажання мати батька тільки для себе, згоджується, щоб він був для неї й матері й починає ідентифікувати себе з матір'ю. Розв'язка цієї родинної драми не завжди проходить гладко, без більших емоційних потрясень, які опісля мають вплив на психічне здоров'я дитини.

В останніх двох десятиріччях психоаналіза перестала бути в Америці панівною теорією психічного розвитку й динаміки психічного життя і чи не єдиним методом психотерапії. Появилися нові теорії як теж нові засоби "лікувати" психічні (емоційні) проблеми людей. В зв'язку з цим наступила певна переоцінка ролі батька у розвитку дитини. На цю тему останніми часами появилос'я безліч студій в яких виявлено позитивну й важливу ролю батька. (Деякі студії й огляди літератури на цю тему зібрано в публікаціях поданих в бібліографії при кінці статті).

Треба однак відмітити, що висліди різних студій часто один одному суперечать. Річ у тому, що саму проблему впливу поведінки батьків на розвиток дитини, дуже важко досліджувати. Мало є студій обґрунтованих на прямій обсервації взаємин між батьками й дітьми. Більшість студій вживають анкет, інтерв'ю та статистичних співвідношень (кореляцій). Що дві психологічні величини як напр. поведінка батька й дитини є рівнобіжні, не мусить означати, що вони є в якомусь причинному стосунку, тобто що одна породжує другу.

Слід також відмітити, що студії людської поведінки, обґрунтовані на статистичних співвідношеннях, виявляють тільки загальні тенденції, які не можна автоматично застосовувати до кожного індивідуального випадку.

Очевидно, що батько має менше нагоди для прямого піклування немовлятком. Але хоч він проводить більшу частину дня поза домом, його роля та вплив на розвиток дитини не менше важливі. Якщо батько допомагає жінці почуватися певнішою себе, усуває клопоти, журби й сумніви, він допомагає їй краще виконувати ролю матері. Це так би мовити непрямий внесок батька до виховання дитини. Жінка, що є нещаслива в подружжі, є також неща-

сливою матір'ю. І навпаки, дитина, що виростає в "соняшній" родинній атмосфері, де панують взаємна любов, пошана і толерантність між подругами, виростатиме з більшим довір'ям і позитивною настановою до життя.

Окремі студії досліджували наслідки відсутності батька на поведінку матері. Вона мусіла тоді сама дбати за економічну базу для родини, мусіла працювати поза домом і тому менше уваги присвячувала дитині та виявляла менше терпеливості для неї. Вона більше звертала увагу на вдержання дисципліни силою свого авторитету й мала менше часу на вияви ніжних почуттів до дитини.

Свідомість важливої ролі батька витворюється вже в ранньому віці дитини, коли вона спостерігає, як її мати та інші члени родини (брати і сестри) про нього говорять, його люблять і шанують. Коли дочка бачить, як її мати любить і шанує свого чоловіка, в неї витворюється таке саме почуття до свого батька. Пізніше в житті вона зможе легше перенести ці почуття на свого чоловіка.

Обсервація поведінки дітей і студії виявляють, що дитина вже в першому році життя прив'язується до свого батька. Це правда, коли вона голодна вона шукає матері, але, якщо мова про гри, вона часто воліє бавитися з батьком. Може причиною того є інший підхід матері й батька до гри з дітьми. Матері, бажаючи захистити дитину перед небезпеками, здержують її від надто активного і дещо ризиковного досліджування оточення. Батько навпаки стимулює цікавість дітей, заохочує їх до більшої фізичної активності. Він менше журиться чи дитина стомлена, чи її одяг занецищений, чи їй грозить якась небезпека. Тому діти воліють бавитися з батьками, бо це дає їм нагоду для інтенсивніших переживань.

Дитина, що має добрі взаємини з батьком, виявляє більше зацікавлення в пізнаванні оточення, ніж дитина, що виростає без батька; вона легше нав'язує

взаємини з іншими особами, виявляє більше довір'я й певности себе.

Талкот Парсонс відомий американський соціолог, вважає, що роля матері є експресивна, тобто вона скерована на задоволення чуттєвих потреб членів родини, на витворювання в дитині почуття родинної спільноти, спаяности і приємности з життя в гурті родини. Роля батька є інструментальна. Він репрезентує світ поза родинною, світ праці, суспільного порядку, суспільних норм і вимог. Тому він заохочує дитину здобувати знання, розвивати вмілості для виконання завдань, вчить її самодисципліни й обов'язковості.

Коли взаємини дітей з батьком близькі й сердешні в дітей постає бажання пізнати ближче світ, в якому живе батько й ввійти в нього. Батько є головним посередником, через якого вартості й норми суспільства передаються дітям. Вони їх приймають як частину свого думання й своєї особистості.

Батько допомагає дітям визначувати свої ролі згідно своєї статі: хлопці приймають чоловічу роль і форму поведінки, дівчата — жіночу так, як їх визначає суспільність в даний час. Він очікує іншої поведінки від сина й іншої від дочки. Задовольняючи їх специфічні потреби та зацікавлення, своїми похвалами він скеровує їх розвиток, визначений частинно біологією й частинно культурною суспільністю.

Чимало є психологів, які не визнають психоаналітичної теорії розвитку дитини, а підкреслюють величезну роль ідентифікації, тобто несвідомого наслідування поведінки інших осіб в розвитку дитини. Психоаналісти вважають, що син ідентифікується з батьком зі страху перед карою за його "любов" до матері й ворожість до батька. Дочка ідентифікується з ролею матері. Інші психологи думають, що не ворожість і страх, але приятні взаємини з батьком чи матір'ю допомагають ідентифікації. Батько служить синові як

приклад ("модель") чоловічої поведінки, так як мати є прикладом жіночої поведінки для дочки. Чимало студій доводять, що активна участь батька в піклуванні немовлям разом з матір'ю, особливо допомагають виникненню таких позитивних взаємин між сином чи дочкою і батьком. Такі взаємини, як було згадано, це передумова для ідентифікації сина з батьком. Рівночасно такі взаємини виробляють у дітей почуття альтруїзму та великодушности.

Юнак осягає вищий рівень зрілості, набуває сенсу відповідальности й розвиває певні провідницькі здібності тоді, коли батько не тільки піклується ним, але також встановлює йому рівень поведінки, рівночасно дозволяючи й респектуючи його самостійну думку, його власні постанови й бажання бути індивідуальністю. Важливим є, щоб батьки старалися дисциплінувати дітей на підставі любови, а не страху. Коли син бачить, що батько лише карає, критикує, ледви чи він бачитиме в ньому приклад поведінки для себе. В нього з'являється негативна ідентифікація, тобто він поводить ся якраз протилежно до поведінки батька.

Дослідження дітей, що виростили без батьків вказують, що хлопці виявляють менше певности щодо своєї ролі. Вони або дуже неспівливі, пасивні, або шляхом надкомпенсати стають надмірно агресивні. В дівчат відсутність батька під час їх розвитку породжує певні психологічні труднощі в їх взаєминах з чоловіками. Відсутність батька в ранньому дитинстві має більш негативний вплив, ніж коли батька нема в пізніших роках життя. Очевидно, якщо є старший брат, що може відігравати роль прикладу (моделю) негативний наслідок відсутности батька менш помітний.

Відсутність батька це одна з причин, чому діти стають правопорушниками. Хлопці, що виростають без батька, часто є більш

імпульсивні, нетерплячі, наставлені на швидке задоволення найближчих потреб. Вони не мають плянів на далеку мету.

Існує досить доказів на те, що батько має великий вплив на інтелектуальний розвиток дітей. Хлопці, що відстають в школі, найчастіше не мають добрих взаємин з батьком. Часто вони думають, що батько їх не любить, він лише карає. Навпаки діти, що здобувають високі оцінки в школі, бажають якнайбільше бути зі своїм батьком. Відсутність батька в родині спричиняється до погіршення осягів в школі й браку аналітичного думання, яке вважається типовим для чоловіків. Вплив відсутності батька на інтелектуальний розвиток дівчат менш помітний, хоча заохочення з боку батька до науки має вплив на кращі осяги в школі.

Однак сама присутність батька в родині не є гарантією доброго психічного розвитку дитини. Важливішою, як сама фізична присутність, є якість взаємин між батьком і дітьми. Якщо батько поводиться несправедливо, брутально, ставиться ворожо до дітей, не знає доброго слова для них, його вплив шкідливий.

Пасивний, неефективний батько, який, хоч проводить багато часу дома, проте не звертає уваги на дітей, не цікавиться їхнім життям, приносить не менше шкоди.

Одним словом, батько має тоді найбільший вплив, коли він підходить до своєї ролі батька серйозно, бере активну участь у вихованні дітей від раннього дитинства й тим самим викликає добрі, емоційно теплі, близькі взаємин з дітьми. Коли він сам є для дітей прикладом компетентности і сили, коли він цікавиться інтелектуальним розвитком дитини, її поступом в школі, але рівночасно дає їй свободу самій розв'язувати проблеми, експериментувати, робити помилки і вчитися на них, він матиме також позитивний вплив на її інтелектуальний розвиток, на здорове самопочуття, довір'я до себе.

Щоб такі взаємини створились, батько мусить подбати, щоб його подружжя було гармонійне, згідливе, щасливе, щоб життя в родинному гурті було приємним для всіх. Крім того, батько мусить мати час, на забави з дітьми, на розмови з ними, мусить стимулювати їхню цікавість і допомагати їм пізнавати світ. Американське прислів'я "час це гроші" не має за-

стосування у вихованні дітей. Тут гроші не заступлять часу, який батько чи мати проводять з дітьми. Буває часто, що батько, бажаючи забезпечити якнайвигідніше життя для родини працює на двох чи трьох роботах, тобто працює до пізнього вечора й в суботи чи неділі. Коли приходиться додому він стомлений і потребує відпочинку. Парадоксом є, що діти як слід не оцінюють посвяти батька. Дорослими вони тільки пам'ятають, що рідко бачили свого батька, що він з ними не бавився, не розмовляв, не ходив ловити рибу чи на спортові гри. Інтелектуально вони здають собі справу, що батько працював важко для добра родини і їхнього, проте емоційно вони відчувають, що їхнє життя було зубожіле, що їм чогось бракувало.

Цей перегляд найважливіших вислідів сучасних психологічних студій доводить не лише важливість, але і специфічність ролі батька в розвитку дітей. Батько залишається, поруч матері, найважливішою особою в житті кожної людини.

Бібліографія:

Benson, Leonard. *Fatherhood: A Sociological Perspective*. New York: Random House.

Cath, Stanley H., Alan R. Gurwitt, and John Munder Ross. *Father and Child*. Boston: Little, Brown and Company, 1982.

Lamb, Michael. *The Role of the Father in Child Development*. New York: John Wiley, 1976.

НАТАЛЯ ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА

ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ

В пасма волосся заплутався дощ,
дощ зимових безкраїв,
слід несходжених прощ
в серце вогнем спливає.
Слід незлічених провин
в Вічність — крізь путь мою хресну.
Боже, так трудно Твій Син
в ніч сю для мене воскресне!
Ближче, все ближче до меж,
краю життя і відчаю.
Скільки ж незгасних пожеж
в світі моїм палає!

Квітень 1978

Вісті з Централі

Ювілеї

Округа Нью Джерзі відсвяткувала в неділю, 17-го березня 1985 р. 25-ліття свого існування. У відзначенні брала участь голова СУА Іванна Рожанковська.

Окружні з'їзди

ВІДБУЛИСЯ:

Чикаго: субота, 23-го березня 1985 р. Екзекутиву СУА представляла перша заступниця голови СУА Марія Томоруг. Головою Округи вибрано Марію Наваринську.

Філадельфія: неділя, 24-го березня 1985 р. У з'їзді взяла участь голова СУА Іванна Рожанковська. Марія Кондрат була вибрана головою Округи.

ВІДБУДУТЬСЯ:

Неділя, 28-го квітня 1985 р.

Нью-Йорк: Екзекутиву СУА представлятиме Лідія Гладка заступниця голови СУА для справ культури.

Огайо: У з'їзді візьме участь друга заступниця голови СУА Марта Данилюк.

Рочестер: Заступниця голови СУА для справ зв'язків Марта Хом'як буде представником Екзекутиви СУА.

Субота, 4-го травня 1985 р.

Нью Джерзі: Візьме участь в з'їзді перша заступниця голови СУА Марія Томоруг як представник Екзекутиви СУА.

У суботу, 23-го березня 1985 р. відбулися у Філадельфії, Па, громадські наради для оформлення Крайового Комітету для відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. Голова СУА Іванна Рожанковська й секретарка СУА Марія Савчак взяли участь в нарадах. До обраного комітету ввійшли від СУА: Іванна Рожанковська як заступниця голови з уряду. До організаційного комітету делеговано Надію Ко-

марницьку-МекКоннел, а до пресового Ольгу Лісківську.

Голови Окружних Управ одержали запитальника, якого повинні опрацювати. Зміст його буде основою дискусій Конференції Голів Окружних Управ, що відбудеться 11-го й 12-го травня 1985 р. в Нью-Йорку. Голови Окружних Управ також одержали програму дводенних нарад.

У 1984 році були виплачені 403 стипендії: 328 студентам в Бразилії, 35 в Аргентині та 40 в Європі.

Завдяки добродійству спонзорів стипендіяти мали магоду продовжити своє навчання і закінчити шкільний рік. Сердечно дякуємо Окружним Управам, відділам і членам СУА за співпрацю і приєднання спонзорів. Складаємо також подяку Союзові Українок Австралії, що працюють з нами для спільної мети.

Стипендії за 1985-ий рік вже висилаються. Тому просимо спонзорів-добродіїв вплачувати гроші на стипендії якнайскорше, щоб ми могли їх переслати Вашим "дітям". Просимо чеки виписувати на Союз Українок Америки: UNWLA Inc. та включити даток на адміністративні видатки які щороку збільшуються. Пригадуємо, що гроші вплачені на Стипендійний Фонд СУА можна відчислити від податку.

Всі в плати та за інформаціями просимо писати на адресу референтки стипендій СУА:

UNWLA Inc. Scholarship Program
c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

У 1984 році виплачено 403 стипендії в сумі 73,537.00 дол.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Просимо вирівнювати заборговання та пересилати передплати на біжучий 1985 рік — не чекайте на пригадку.

Якщо прийде до Вас пригадка, а в між часі Ви вже гроші вислали, пригадку, очевидно, прощу зигнорувати.

Наталка Дума,
за адміністрацію журналу

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В МІСЯЦІ ЛЮТОМУ 1985 Р. ВПЛИНУЛО:

47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й.	250.00 дол.
29-ий Відділ СУА, Чікаго, Ілл.	200.00 дол.
64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк Н.Й.	200.00 дол.
58-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч.	100.00 дол.
71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Н.Дж.	100.00 дол.
Лідія Гладка, Савт Орандж, Н.Дж.	244.00 дол.
Марія Турчин, Рено, Невада	100.00 дол.
Наталія Коваль, Гартсдейле, Н.Й.	50.00 дол.

У рубриці "Замість квітів", подяк і побажань 190.00 дол.

Разом: 1,434.00 дол.

Досі вплинуло: 49,539.00 дол.

Разом: 50,973.00 дол.

Замість квітів на далеку могилу бл.п. **Ліди Красій**, сестри п. Ориси Запаранюк, членки Управи 57-го Відділу СУА в Ютиці, складаємо **20.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Управа й членки 57-го Відділу СУА.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Софії Сокологорської** складаємо **50.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Управа й членки 22-го Відділу СУА в Чікаго.**

В пам'ять дорогого кузена бл.п. **Дмитра Юрчишина** складаю через 47-ий Відділ СУА в Рочестер Н.Й. **25.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Ольга Жовнірович з родиною.**

В пам'ять найдорожчої Мами бл.п. **Анни Янчишин**, членки 22-го Відділу СУА в Чікаго, пересилаємо **50.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької. **Роман і Галина Янчишин.**

Складаю щирю подяку Окружній Управі Нью-Йорку й 62-му Відділові СУА в Глен Спей за вислови співчуття й пожертви на Пресовий Фонд "Нашого Життя" в пам'ять мого Батька бл.п. **о. совітника Степана Клепарчука.** Складаю **25.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Дарія Сірко.**

Сердечну подяку складаю членкам 57-го Відділу СУА в Ютиці за їхні відвідини в часі мого перебування в шпиталі, за квіти й побажання. Зокрема я вдячна всім за вислови співчуття й моральну підтримку по втраті моєї дорогої сестри **Ліди Красій.** З того приводу пересилаю **20.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **О. Запаранюк.**

З подякою **Марії Турчин** (з Рено Невада) за її вислови признання і пожертву в сумі **100.00 дол.** яку передаю на фонд ім. Олени Лотоцької. **Марія Крамарчук.**

З прощального вечора для довголітньої членки **Стефанії Чорної** з приводу її виїзду з Ютики пересилає **20.00 дол.** на фонд ім. Олени Лотоцької — **57-ий Відділ СУА.**

З нагоди вінчання нашої членки **Ірини Юрків з Василем Семанюком** — передаємо наші найщиріші побажання всіх благ, а замість подарунку складаємо на Фонд ім. Олени Лотоцької **25.00 дол.** — **Управа і Членки 47-го Відділу СУА Рочестер, Нью-Йорк**

В МІСЯЦІ БЕРЕЗНІ 1985 Р. ВПЛИНУЛО:

Округа Чікаго	100.00 дол.
5-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч.	100.00 дол.
22-ий Відділ СУА, Чікаго, Ілл.	100.00 дол.
78-ий Відділ СУА, Вашингтон, Д.К.	100.00 дол.
Рома Дигдало, Воррен Міч.	750.00 дол.

У рубриці "Замість квітів", подяк і побажань 1,085.00 дол.

Разом: 2,235.00 дол.

Досі вплинуло: 50,973.00 дол.

Разом: 53,208.00 дол.

З нагоди 80-ліття моєї тітки **Анни Баран**, членки 7-го Відділу СУА в Акрон, складаю 25.00 дол. на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької. **Надія Дейчаківська, Клівленд, Огайо.**

Замість звороту коштів подорожі **Лідії Кий** на Фонд ім. Олени Лотоцької складає **20.00 дол.** **91-ий Відділ СУА Бетлегем, Па.**

Продовження на стор. 41

ЗАПРОШУЄМО ВАС СТАТИ В РЯДИ "ДРУЗІВ ПЕРА".

РОЗКАЖІТЬ ІНШИМ ПРО ОСЕРЕДОК ЛИСТУВАННЯ

Ось уривки з листів які наспіли до нашого осередку:

4/85... Живу в Англії та працюю в бюрі. Мої улюблені заняття це читання, подорожування, театр та музика. Закінчила школу в країні поселення моїх батьків — Англії. Бажаю листуватись з молодим професіоналістом. Можу листуватись українською та англійською мовами.

5/85... Я стипендіатка Стипендійної Акції США. Дасть Бог, цього року закінчу педагогічний факультет у Бразилії. Бажаю нав'язати контакт з українськими педагогічними організаціями чи особами які працюють на науковім полі. Я замужня, а мій муж також був стипендіатом США. Бажаю листуватись українською мовою. Володію також і португальською.

**ЧЕКАЄМО ЛИСТА ВІД ВАС — ЩОБ ПОМІСТИТИ УРИВОК З НЬОГО
НЕ ЧЕКАЙТЕ — ПИШІТЬ!**

До Осередку Листування США

Дата:

**c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040
U.S.A.**

Я зацікавлена/ий листуванням і подаю дані для його започаткування:

- 1) Ім'я і прізвище /латинкою/ _____
- 2) Адреса /латинкою/ _____
- 3) Вік /приблизно/ _____
- 4) Професія або заняття _____
- 5) Зацікавлення _____
- 6) Кляса /рік і факультет якщо студент/, учень _____
- 7) Можу писати мовами: _____
- 8) Бажаю листуватися з _____
- 9) Можна подати моє ім'я у бюлетені так ні

Підпис _____

ВНУТРІШНЯ КОМУНІКАЦІЯ ПЕРЕДУМОВА ЗОВНІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Наші демократичні організації є сильні та ефективні тільки тоді, коли є однозгідність, співпраця та взаємна підтримка між поодинокими клітинами та централею. Ми не говоримо про тотожність праці та абсолютну однаковість поглядів, або діяльності. Така тотожність віддзеркалює моноліт, який, будучи одним, не може бути демократичним, бо демократія означає, що маємо діло із більше як однією складовою частиною.

Абсолютної тотожності серед будь-якої кількості осіб не тільки не може бути, але і не повинно бути. Одна партія, одна ціль, і чого доброго, маємо діло з одним речником, і з абсурдним поняттям "інакомислячих", що їх погляди не такі, як прийняті чи висловлені.

СУА у своїй системі відділів та округ, у своїй традиції, та у своєму розвитку, з'єднував різних жінок але не претендував на ексклюзивність того чи іншого підходу. В імені жінок СУА виступає тільки в загальних справах і звичайно після обговорення теми.

СУА ... з'єднував різних жінок але не претендував на ексклюзивність того чи іншого підходу.

Поодинокі відділи мають різні програми. Навіть коли напрямні програми устійнені та оформлені, а способи діяльності відділів часто дуже відмінні один від одного.

Відділи різняться між собою тим, що деякі відділи взяли собі за ціль таку чи іншу діяльність. Інші займаються різними справами. Місце відділу, вік та зацікавлення членів також впливають на обличчя відділу. Мова спілкування відіграє свою роль.

СУА отже це суцільність всіх відділів, не монополія одного чи другого підходу, мови, виключного зацікавлення чи почину. Це організація поодиноких організацій і осіб різних зацікавлень.

Жіночі товариства, охоплюючи всіх жінок, не можуть рішати згори що саме творить ціль цілого товариства, а тим більш ціль жінок чи жіночого руху. Загальні цілі СУА стосуються участі жінок у житті українців, українців в США, в наших спільнотах і як

членів американського суспільства. Про змагання жіночого руху у нас говориться мало, звичайно в контексті національних змагань.

Більше останніми роками поставлено наголос на людські права, особливо в випадках їх явного порушення.

Про повну участь жінок у кожному суспільстві як частина людських прав публічно говориться у нас менше. Відносно мало дискусії у нас про відмінні способи висловлення своїх змагань, своєї праці, свого індивідуального поняття участі в громаді, політичної праці, людських прав.

Цього місяця у мене знову конкретна пропозиція: пізнаймо відділ відмінний від нас. Зустріньмося, обміняймося думками, поглядами, плянами, цілями дня і цілями далекосяжними.

Добре було б зустрітись з відділами, де жінки є іншого віку, де вживають іншу розмовну мову. Також варто зустрітись з тими жінками, які не входять в нашу організаційну мережу, поговорити про їхні турботи, бажання. Хто знає, може їхні ідеї праці відповідатимуть нам.

В кожному разі, такі зустрічі допоможуть нам пізнати нас самих, нашу організацію, наших жінок. Пізнавши наші відмінності, побачимо наше багатство і нашу многогранну силу.

Тотальність — це цілість одиниць, а не клич єдності, який часами приглушує тих, які співають не у наш такт.

Ми сильні тим, що знаємо, що з нами можуть співпрацювати інші, і що ми повинні співпрацювати з жінками доброї волі.

Тільки знання наших поглядів, зрозуміння нашої багатогранної праці, сміливість відкрито говорити про всі наші розбіжності дадуть нам силу виступити як сильна, ефективно багатогранна спільнота, жінки СУА в співпраці з іншими жінками. А така співпраця збільшить з часом не лиш нашу ефективність, але і наше членство.

Зустріньмося, обміняймося думками...

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXVII РІК ВИДАННЯ

БЕРЕЗЕНЬ — КВІТЕНЬ 1985

*March — proclaimed WFUWO month
(poster for 1985)*

*Березень — місяць СФУЖО,
афіша, 1985*

ЗВЕРНЕННЯ

Згідно з ухвалою річних нарад СФУЖО, які відбулися в грудні 1984 р., проголошено *Березень — Місяцем СФУЖО*. Ця постанова має реальні завдання: спопуляризувати працю СФУЖО, в обороні прав українського народу на Батьківщині та в інформуванні чужонаціональних форумів про ситуацію в Україні, про духове і фізичне нищення московським окупантом нашої мови, культури, церкви, про арешти, заслання, психіатричні "лікарні", засуди борців за людські, національні і релігійні права свого народу. Наші міжнародні зв'язки з державно-політичними діячами, з культурно-науковими установами допоможуть глибше зацікавити чужий світ сучасними проблемами України. В липні ц. р. наша делегація братиме участь у міжнародній конференції в Найробі, Кенія (Африка), яка відбудеться з нагоди закінчення "Декади Жіночого Поступу". Фінансові комісії СФУЖО працюють над здобуттям коштів, потрібних для поїздки наших делегаток до Найробі, бо скромний бюджет СФУЖО не дає можливостей її фінансувати. Одночасно треба видати бодай трьома мовами потрібну інформативну літературу про Україну та про боротьбу дисидентів, придбати

пам'ятні сувеніри для роздачі тисячам делегатів, влаштувати "семінари", пресконференції тощо.

Віримо, що українська громада допоможе нам подолати фінансові труднощі, щоб мати належні успіхи в цій конференції.

Наближаємося до величної події тисячоліття християнства в Україні. Нам треба нових сил до праці, треба кращих засобів, щоб гідно зустріти цю велику подію. СФУЖО видала відзнаку св. Ольги-володарки України, як символ єдності у праці української жінки в діяспорі. Також підготовляється книжковий знак для української дітвори в діяспорі.

Багато праці чекає на організоване українське жіноцтво діяспори. Нам треба діяти спільно, масово, відважно й рішуче! Будьмо свідомі відповідальності за збереження нашої духової спадщини, за корисну допомогу нашому поневоленому народові. Хай єднає нас усіх обов'язок оборони й допомоги знедоленій Батьківщині, та її Дочкам і Синам!

Працюймо з вірою, що наші малі почини, малі добрі й корисні діла наближають нас до великої мети!

Екзекутива СФУЖО

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLII

MARCH/APRIL 1985

Editor: Marta Baczyński

TARAS SHEVCHENKO 1814-1861

"He was a peasant's son and has become a prince in the realm of the spirit."

"He was a serf and has become a great power in the commonwealth of human culture."

"He was an unschooled layman and has shown to professors and scholars newer and freer paths."

"Fate pursued him cruelly throughout life, yet could not turn the pure gold of his soul to rust, his love of humanity to hatred, or his trust in God to despair."

"Fate spared him no suffering, but did not stint his pleasures which welled up from a healthy spring of life."

"And it withheld till after death its best and costliest price — undying fame and the ever new delight which his works call forth in millions of human hearts."

(Ivan Franko in tribute to Taras Shevchenko on the centenary of his birth.)

Drowsy the Waves

Drowsy the waves and dim the sky,
Across the shore and far away,
Like drunken things the rushes sway
Without a want. O God on high,
It is decreed that longer yet
Within this lockless prison set,
Beside this sea that profits naught,
I am to languish? Answering not,
Like to a living thing, the grain
Sways mute and yellowing on the plain;
No tidings will it let me hear,
And none besides to give me ear.

translated by Percy Paul Selver

Lines from the "Princess"

A village! And the heart again
May rest....A village in Ukraine —
Like an egg gay with Easter dyes:
In woodland green the village hides;
The garden flower, homes gleam white,
A mansion looms upon the height
Like some strange marvel. On all sides
Stand broad-leaved poplars; there again
Is forest, forest-land, and plain,
Blue hills beyond the Dnipro's tide...
And high above, the Lord abides!

translated by Vera Rich

REACHING OUT

On the agenda of the National Council of Women

The highlight of the last meeting of the National Council of Women Executive Committee held on Thursday, March 21, 1985, in New York City, was the report of the current activities of the President of the International Council of Women, Dame Miriam Dell. The broad range of her work illustrates the continued commitment of the organization to the cause of women and to the growth and development of their activities. Dame Miriam Dell, whose work with the ICW and economic development takes her around the globe annually, personifies the traditions of service and internationalism of the organization. You may remember that this oldest international organization of women will be celebrating its centennial in Washington, DC in 1988.

UNWLA is actively involved in the planning of various activities to celebrate the occasion, and I personally would welcome any suggestions any of you might have on how to more effectively mark this historic event. One of the long range activities that the NCW Home Economics Committee is planning in conjunction with the Centennial, is to publish an international cookbook which will have its members' favorite recipes. This project is planned as a fund raiser, so there is little time to spare. Send in your or your grandmother's favorite recipes and we will pass them on to the Committee.

The National Council of Women is an organization of its member organizations, all of us pursuing our agenda. But the NCW also plans and carries out a number of programs for its members and for the general public. The International Hospitality Committee, in which Iryna Kurowyckyj follows in the footsteps of Mary Dushnyk as UNWLA's selfless volunteer, has weekly programs which introduce fascinating aspects of American culture and life to Americans and non-Americans alike. At present, it is investigating the possibility of a joint venture with Hammacher-Schlemmer and the MacArthur Foundation. Indeed, Betti Salzman, the chairperson of this committee, is a one-woman hostess agency. The NCW also sponsors an annual Young Achievers Program, and this year they have the help of the Advertising Women of New York and that of Equitable Life Insurance Company. The Health Committee of the United Nations, for the first time working closely with NCW member organizations, the Hadassah, has sponsored a day long workshop on family health care in conjunction with the World Health Care Day. Entitled "Family Centered Health Care: Alternatives and Options," the program was held on April 11, 1985 at the Church Center for the United Nations.

The work of the Public Policy Committee understandably generates discussions and concern. Our individual branches might wish to debate some of the issues facing NCW. I personally would welcome a sense of where our members stand on public policy issues. The Committee is mandated to review its statement every two years, and is presently hard at work on it. Personally, I would argue that the UNWLA also ought to be more vocal on public policy issues, both within the American and Ukrainian-American milieu.

The National Council of Women has gone on record as encouraging the United States to ratify the Covenant on Genocide and Human Rights, signed by President Ford, but which Congress has not ratified. Our organization also opposes discrimination against women, opposes torture, and endorses the United Nations commitment to peace. The Public Policy Committee is working on the issue of the humane control of population, especially on American policy of withholding aid to countries which provide for legally sanctioned and government funded abortion. The Committee is preparing a statement against apartheid. It is useful to keep in mind that apartheid, as a policy which limits the freedom of movement, speech and assembly of certain *a priori* defined groups, is by no means limited to South Africa. The Committee is trying to formulate our views on toxic wastes, gun control and the feminization of poverty, especially in view of the present budgetary cutbacks. The NCW supports the provisions of the economic equity legislation. It is most likely to promote legislation for the adoption of English as the official language of the United Nations, a matter close to the heart of Betka Papanek, the NCW's long time liaison person with the U.N. Our individual members and branches might have strong views on this last matter. I would welcome a debate.

A treat on the evening of the meeting was an informal tea with Dame Dell at the staid, but relaxing Union Club on New York City's Park Avenue. The subdued elegance of the four story Italianate mansion, with its Chinese carpets, silver service, and gracious uniformed maids, clashed with the noisy demonstrations and the utilitarianism of the United Engineering Center across from the United Nations building, where the morning meeting was held. The juxtaposition, however, illustrated nicely the ability of the NCW to reconcile comforting gentility with activist commitment to current issues. It is the ability of the organization to reflect the needs of women and to adapt to the changes they themselves help to bring about, that enables the Council to look confidently toward a second century of productive existence.

March in Winnipeg.

When I was recounting the story of the attempts of Ukrainian women to bring the plight of Ukrainians to the attention of the world through the help of various feminist organizations, it became clear to me that the Ukrainian women's movement, in itself, has an international dimension. As women in the United States, we are American, yet as Ukrainians we can readily establish a close level of communication with other Ukrainians elsewhere. This is particularly true of Canadian Ukrainian women with whom we have many similarities and shared interests.

My latest study on Ukrainian women brings me before many audiences, some of them young professionals and college students. Among the most gratifying aspects of these presentations and trips is the fact that so many young people, especially young women, identify with the story of the Ukrainian past and see the organic connection of our present concerns with the past. The spark in their eyes, the realization of a sense of unity and continuity, the discovery of shared lives justifies the long hours of tracking down elusive sources, the agony of tracing gentle footsteps, their outlines overrun by tanks and other more visible signs of the past.

Hence, I often succumb to an invitation to address an audience a thousand or two thousand miles away. It gives me a chance to meet other Ukrainians who do not happen to share my citizenship, but with whom I share interests and concerns.

On March 2, 1985, close to the week that the U.S.A. celebrated Women's History Week, I addressed the Alpha Omega Women's Alumnae in Winnipeg, Manitoba. Present at the symposium, which was entitled "Celebrating the Ukrainian Woman," were also participants from both Winnipeg and Manitoba governmental commissions which dealt with issues of welfare, immigration, and education, especially as it affected women.

As luck would have it, the young woman who sat next to me on the plane from Minnesota was a past president of the Alpha Omega society. Now shuttling

between caring for a family in Winnipeg and studying for a Ph.D. in Minneapolis, the young woman told me that the society was an outgrowth of the Obnova student society. The Alpha Omega is composed of a wide spectrum of women, all graduates of colleges and universities, who feel themselves bound by a Ukrainian heritage.

Helen Feniuk, the current president of the Alpha Omega society, is an energetic and highly organized teacher, who is also a painter and a singer. She informed me that the membership fluctuates around one hundred women. As is usual in such organizations, membership lists are never definite. I remembered that in 1920 in Lviv, the Ukrainian Association of University Women numbering less than twenty, could not get off the ground, surrounded by public derision and opposition to such an "elitist" venture. The Alpha Omega in Winnipeg embraced homemakers and career women, young and not so young, those comfortable with the Ukrainian language and those who felt more at ease in speaking English, fourth generation and first generation Canadians as well as new immigrants. They were all interested in Ukrainian matters, and we spent a productive two days of formal and informal gatherings.

What was most interesting also was to hear the argument of a Canadian-Jamaican woman that Canadian-Ukrainian women, as a long settled population, must reach out to the new immigrants, and share their insights, give their help, their expertise, to make this Canadian soil more hospitable. The work of Soiuz Ukrainok, with its grass-roots programs, reflected the fusion of women's concerns with economic development. The Alpha Omega, not overly aware of the Soiuz, was developing a discussion of out-reach concerns and self-discovery which aided its members in a path of historical self-discovery. "Celebrating the Ukrainian Woman" placed equal and non-contradictory stress on both Ukrainian and Woman.

The program dealt with current issues, ethnic concerns and did not overlook the living historical past.

Martha Bohachevsky-Chomiak

ALCOHOL TO RELIEVE STRESS?

Geogre O. Chatyrka D.O.

(This is the second article in the series about alcoholism. In the first part Dr. Chatyrka introduced the reader to three friends, one of whom, Steve, became an alcoholic, although all consumed almost equal amounts of alcohol in their daily lives. Dr. Chatyrka explained the triggering of addiction, the various theoretical causes of alcoholism which are being researched, and touched upon the problem of the alcoholic and his family.)

If one remembers our friend Steve from the previous article, the question may be raised as to why he became an alcoholic. Quite often the answer might be that he was under a great deal of stress. Indeed, to relieve the discomfort of their stress-filled lives, millions of people turn to alcohol and drugs.

We are reading more and more about stress and how it contributes to serious health problems, in current magazines and newspapers. Stress has been with us always, it seems. There are many causes for stress and they affect people in different ways, depending on the individual's age, cultural background or socio-economic status. In general, stress results from some of the following forces: imbalance in life style, too much work and too little play which leads to feelings of being overwhelmed or overburdened; conflict of goals or needs where a person feels trapped and helpless; the need to make a right decision where there is no right decision; threat to survival needs, such as economic insecurity or ill health; abandonment, bringing with it a sense of hopelessness. Competition is one of the greatest sources of stress, the competition to get to the top, and the competition to stay there, which of course is prevalent in the job market.

For the majority of people alcohol is a relatively safe relaxant. However, for a minority of unfortunate people the consumption of alcohol sets off a series of events which lead them toward alcohol addiction. The ratio is one in ten, which in a room of one hundred people, ten are likely to be alcoholics. The illness progresses in an insidious manner in some individuals, while in others is quickly evident and progresses rapidly.

Initially, these individuals may find that alcohol makes them more at ease, more relaxed, more "normal". Instead of feeling tense or geared up, they are able to relax and interact more freely with others. However, with time the body compensates and metabolizes the alcohol more readily, so that the feeling they got from a few drinks, now requires a larger quantity of alcohol to obtain the same effect. The direct effects of alcohol last four to six hours and then wear off. The body has its own mechanism to counteract the activities of alcohol. Alcohol is a depressant, and the body in response, pro-

duces stimulatory chemicals to counterbalance this action. These stimulatory chemicals remain active in the body long after the alcohol is metabolized. This will further add to the tension from which the alcoholic seeks relief. Thus, alcohol adds fuel to the fire, indirectly increasing the tension level of the alcoholic whose life is already stressful.

The alcoholic quite often doesn't realize the fact that the alcohol is potentiating the stress. He only realizes the relaxing properties of the alcohol, which is his only source of salvation from his tension. And so, a pattern is established, and the person becomes dependent on alcohol. The long range stability which was sought in alcohol is never achieved. The alcohol that initially provided some sense of well being, now causes disruption in the life of an alcoholic.

One cannot view what is happening to the alcoholic alone as if he or she was in a vacuum. The family of the alcoholic, as any family, must be thought of as a mobile, where the action of one family member will cause counteraction or reaction in the entire family. The family tries to maintain an equilibrium in the interest of survival. The alcoholic adds increased instability to the family for which the other members try to compensate. This increased stress and abnormal behavior may result in negative biological and psychological symptoms in other family members.

The destructive interaction between the alcoholic and his family is not a one-way street. The family members' actions may cause the alcoholic to continue drinking. Some family members may also become alcoholics and affect the patient in exactly the same way he is affecting them, which is by increasing the stress that may interfere in the recovery process. Some family members may unconsciously enable the patient's dependency, in order to maintain control over the various aspects of family responsibilities that the alcoholic may have relinquished as a result of chronic intoxication.

Alcoholics suffer from low self worth, although they may be able to hide it very well. As a result, they are incapable of maintaining a healthy marital relationship or encourage their children to develop a high self-esteem. In time, the personal disintegration of the individual and his family occurs. It is interesting to note that among non-alcoholic wives of alcoholics, 60 percent had fathers who were alcoholics. Statistics also show that approximately 50 percent of the alcoholics were themselves children of alcoholics.

As a result of the various interactions between the alcoholic and other family members, it is important to remember that if the alcoholic is to be successfully treated, the whole family must be involved. Inherent in this illness are certain behavioral patterns that develop, leaving emotional scars for everyone concerned. By involving the family in the treatment it can be shown through education and soul searching, how stress and bottled-up emotions have sucked everyone into the whirlwind caused by this illness.

ABOUT WOMEN

Women Honored

The United States Congress proclaimed a joint resolution, designating the week beginning March 3rd, 1985 as "Women's History Week". It states:

Whereas American women of every race, class, and ethnic background helped found the Nation in countless recorded and unrecorded ways as servants, slaves, nurses, nuns, homemakers, industrial workers, teachers, reformers, soldiers, and pioneers;

Whereas American women have played and continue to play a critical economic, cultural, social role in every sphere of our Nation's life by constituting a significant portion of the labor force working in and outside of the home;

Whereas American women have played a unique role throughout our history by providing the majority of the Nation's volunteer labor force and have been particularly important in the establishment of early charitable, philanthropic and cultural institutions in the country;

Whereas American women of every race, class, and ethnic background served as early leaders in the forefront of every major progressive social change movement, not only to secure their own right of suffrage and equal opportunity, but also in the abolitionist movement, the emancipation movement, the industrial labor union movement, and the modern civil rights movement; Whereas despite these contributions, the role of the American women in history has been consistently overlooked and undervalued in the body of American history:

Now, therefore, be it Resolved by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, that the week beginning 03 March, 1985 is designated as "Women's History Week" and the President is requested to issue a proclamation calling upon the people of the United States to observe such week with appropriate ceremonies and activities.

Meanwhile, in New York State....

New York State proclaimed the entire month of March as *Women's History Month*, and according to Kay J. Wight, chairperson of the New York Commission on the Status of Women, it was designed to "make us all aware of the substantial historical contributions of women." Conferences, performances, forums, study groups and exhibits were liberally scheduled throughout the month, upholding the theme of women in history and focusing on virtually every aspect of women's life in New York. Several publications were made available:

"Women's History Curriculum Guide," published by the National Women's History Project of Santa Rosa, CA., a magazine containing information of women's history projects and study groups, other guidebooks, journals

and reference materials, as well as brief biographies of prominent women in American history;

"Women Making History: Conversations with Fifteen New Yorkers," published by the Commission of the Status of Women. The book contains interviews with such prominent New York women as Geraldine Ferraro and Beverly Sills, among others. Both books can be obtained by writing to the Commission on the Status of Women, 52 Chambers Street, Suite 207, New York, NY 10007.

New York City has its own Commission on the Status of Women (CSW) which was established by Mayoral Executive Order in 1975. Its purpose is to advise the Mayor on women's issues, to support and promote women's rights in NYC and to advocate change to advance women's equality. The Commission is empowered to:

- a) study and analyze the nature and extent of discrimination against women in the City of New York;
- b) provide data needed by the Office of the Mayor, with a view toward bringing about equitable institutional changes;
- c) make recommendations to the Mayor for legislative or executive action to eliminate discrimination against women and to ensure equal opportunity;
- d) protect and promote the status of women in all areas, such as employment, housing, education and health and encourage all sectors of the City to cooperate in such endeavors;
- e) work in conjunction with governmental agencies, where appropriate;
- f) compile informational reports and issue results of its research and investigations.

CSW publishes a bi-monthly newsletter, *Status Report*, which is a major component of its public information program. It is distributed free, and carries articles on activities of the CSW and other women's groups, legislation, educational and professional opportunities, as well as book reviews and editorial columns. The Commission also publishes a *Guide to Women's Studies*, a comprehensive listing of courses of particular interest to and about women offered by the City's educational institutions and community centers.

The CSW also provides a resource center offering information and referrals for individuals and groups in New York City and in the United States. A small library is maintained on the premises, as well as a comprehensive clipping file of articles on current women's economic, social and political issues.

The New York City Commission on the Status of Women is located at 52 Chambers St., New York, NY, 10007 (212) 566-3830.

Stamp of recognition...

The first stamp issued by the United States Postal Service which featured an American woman, appeared in 1902 and honored Martha Washington (1731-1802), wife of George Washington, first President of the United

States. Mrs. Washington was again so honored in 1923 and in 1938. But the first woman whose face graced a U.S. stamp was Queen Isabella of Spain, whose patronage of Christopher Columbus made it possible for his first voyage to America in 1492. This special stamp was issued in 1893.

Since 1902 the Postal Service has put many notable women on stamps, as well as women's groups. Among the women honored were: Susan B. Anthony, a reformer and feminist, whose unceasing struggle to secure women's voting rights resulted in the 19th Amendment to the Constitution — (issued 1936 and 1955); Louisa May Alcott, author of *Little Women* — (issued 1940); Clara Barton, organizer of the American Red Cross — (issued 1948); Amelia Earhart, American aviator who was the first woman to cross the Atlantic in an airplane — (issued 1963); Grandma Moses, a painter who took up the art form at the age of 76 and continued until her death at 101 — (issued 1969).

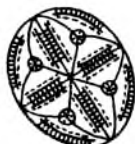
On August 26, 1975 in Seneca Falls, New York, an International Women's Year postage stamp was issued, recognizing the important contributions of women. Commemorating the Camp Fire Girls movement founded

in 1910, a stamp was issued in 1960, as well as one issued in 1962 in recognition of the Girl Scouts of America.

Other stamps featuring women were: *Women in the Armed Forces* — in tribute to the thousands of women who are part of the defense system of this country — issued 1952. *The American Woman* — issued in tribute to American women contributing their talents to the home, civic affairs, education, the arts and industry in the United States — issued 1960. *Mothers of America* — honoring the mothers of the nation. Pictured on the stamp is Whistler's painting, "Portrait of My Mother" — issued 1934. *Progress of Women* — issued in 1948 in Seneca Falls, N.Y., site of the first women's rights convention in 1848. Pictured on the stamp are Elizabeth Cady Stanton, a pioneer reformer for women's suffrage and rights, Carrie C. Catt, a suffrage reformer and founder of the National League of Women Voters and Lucretia Mott, an abolitionist and advocate of women's rights. *General Federation of Women's Clubs* — in recognition of 75 years of service of the Federation, the stamp honored the 11 million women who were members of the U.S. clubs, overseas clubs and associated organizations — issued 1966.

THE UKRAINIAN MUSEUM — A CULTURAL EXPERIENCE

Pysanky

For us, Ukrainians, the coming of Spring heralds the joyous celebration of Easter. This is a time of solemn religious observances and a time to once again display some of the most exquisite gems of our rich heritage. One of these gems is the pysanka, the brilliantly decorated Ukrainian Easter egg, 200 of which are on display at the Ukrainian Museum through September 2, 1985.

The tradition of decorating eggs in Ukraine dates back to pre-Christian times and was associated with the coming of Spring and the pagan holidays celebrating the rebirth of nature. The egg has always been regarded as the symbol of creation and of life-giving elements, such as the sun. Therefore, in those ancient times, a certain cult developed around the egg. It was decorated with intricate designs and symbols, such as representations of the heavenly bodies and many endless lines symbolizing eternity. Various floral as well as animal motifs were applied. These decorated eggs were then

used in rituals to ward off evil or bring good luck.

With the introduction of Christianity in 988 A.D. many of the pagan customs became part of the Christian religion and its celebrations. Christian symbols such as fish, churches and crosses were added to the design repertoire of egg painting.

Color is also very important in a pysanka, for like a design it has a symbolic meaning. Red stands for happiness and love, yellow means prosperity and fertility, green means the abundance of nature's bounty, while blue refers to health.

A most remarkable fact is that this art form has remained pure throughout the centuries and the tradition of making a pysanka and its decorative design have not changed at all. Even today, many artists creating Ukrainian pysanky are adhering to the ancient folk motifs, thereby insuring the continuation of a beautiful, unspoiled custom.

Hahilky

A beautiful tradition which has remained in our cultural heritage is the performing of Hahilky. These dances, accompanied by songs, are performed on Easter Sunday. Many of these dances have come down to us from pagan times when people believed that rhythmic movement and repetitious incantations influenced nature. In pagan times these dances were performed only during the Spring Festival, later becoming part of the Easter tradition.

Spring dances were always performed by young unmarried women only, since it was believed that virgins had more magical powers than others.

Hahilky were dances of joy, welcoming spring, as well as dances which in song and body movement sought to please and charm the forces of nature. A large group of these dances dealt with love and courtship.

Paska

One of the most important rituals in preparation for Easter was the baking of Holy Easter Breads (Paska, Babka). Because Ukrainians considered bread to be holy food, a specific type of bread was baked for specific holidays and occasions — such as Kolach for Christmas and Korowai for weddings.

Paska was a large, round, rich, sponge based bread that was slightly sweetened. Its top was decorated with dough and leaves, rosettes, tripods and crosses. Most of the ornamentation symbolize the sun, because in ancient times, Paska was a bread baked for the sun or sun god.

Babka was made of a richer batter; some good cooks put as many as 60 egg yolks into the dough to make it golden and sumptuous and kneaded it for at least an hour. It was baked in a high round pan.

On Holy Saturday and Easter Sunday, the Babka, Paska and a goodly sample of other foods, such as ham, kowbasa, and cheese, to name a few, were placed in a basket, decorated with periwinkle and pussywillow branches. This was covered with an embroidered cloth and taken to Church to be blessed. (Easter traditions information —courtesy of Lubow Wolynetz, Director of Education at the Ukrainian Museum)

Culture at home and on loan

— A Pysanky Workshop and Demonstrations were held at the Museum from March 2 thru April 6, 1985. Each workshop was suited to the beginner and the experienced in decorating pysanky.

The Ukrainian Museum has been busy this Spring, sharing its know how and artifacts to other communities.

— A Ukrainian Easter Egg, Pysanky, and Ritual Cloth Exhibit was held at the Port of History Museum in Philadelphia, PA., from March 16 thru April 21, 1985.

— A Ukrainian Easter Festival was held at Harvard University from March 11 thru March 17, 1985.

— Sofia Zielyk of the Ukrainian Museum held special instruction in the art of pysanky painting at the Metropolitan Museum of Art in New York City on March 30, 1985.

The Ukrainian Museum is located at 203 Second Avenue New York, NY, 10003 telephone number is (212) 228-0110.

UNWLA INC SCHOLARSHIP PROGRAM

During 1984 we were able to help 403 students (328 in Brazil, 35 in Argentina and 40 in Europe). As a result of your generosity, these students were able to complete yet another school year and be that much closer to attaining their goals.

A special thanks to all our sponsors and benefactors for their support. I would like to express my gratitude for the cooperation of the UNWLA Regional Councils, Branches and membership for believing in our program and encouraging others to become sponsors. The success of the UNWLA Inc. Scholarship Program could not have been possible without your support. A heartfelt thank you goes out to Souiz Ukrainok of Australia!

Payment of stipends for 1985 has begun. Please send in your donation, so that we can forward these stipends to "your children". Make checks payable to UNWLA Inc. and if possible, include a donation for administrative expenses which increase every year. Presently, we are managing to keep these expenses under 3%!

Send all your payments to the chairwoman of UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM COMMITTEE — Anna Krawczuk. For more information on how you can become a sponsor write to:

UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM
c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, NJ 07040

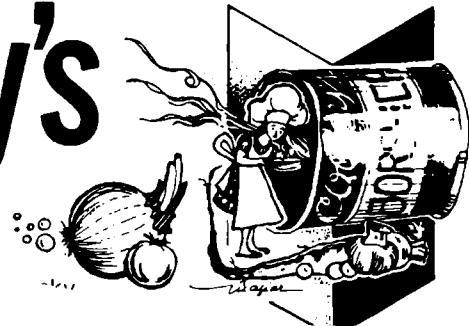
Remember — all your contributions are tax deductible.

IN 1984

UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM

PAID 403 STIPENDS
TOTALING
\$73,537.00

COOKY'S CORNER

A cookie jar in my house is like a sieve, for no matter how many times I fill it up it always empties very fast. And no wonder! Cookies are quick appetite appeasers, fast pick-me-ups and do great things for that sweet tooth. Bake a batch today, your family will love you for it!

SAND TARTS

2 cups (4 sticks) butter — softened

1 cup sugar

1 egg

1 1/2 teaspoon vanilla

4 1/2 cups all-purpose flour

1 can (6 oz.) pecans, ground (about 1 1/2 cups)

1/4 cup sugar

1. Preheat oven to 350

2. Beat butter with the 1 cup sugar and the egg in a large bowl until light and fluffy. Beat in vanilla. Stir in flour and nuts, blending well to make a stiff dough. Gather dough into a ball.

3. Roll dough one-quarter at a time to a thickness slightly more than 1/4-inch on a lightly floured surface with a lightly floured rolling pin. Cut into rounds with a 1 1/2-inch scalloped or round cookie cutter.

4. Place dough, 1 inch apart, on ungreased large cookie sheet. Repeat with remaining dough.

5. Bake in preheated oven for 15 minutes or until bottoms of cookies are lightly browned and edges of cookies just begin to brown. Roll warm cookie in remaining 1/4 cup sugar. Place cookies on wire racks to cool completely. Store in airtight container.

JAM COOKIES

1 cup (2 sticks) butter — softened

1/2 cup plus 1 1/2 tablespoons sugar

2 egg yolks

1 1/2 teaspoons vanilla

2 1/4 cups sifted all-purpose flour

1/2 cup raspberry or apricot jam

1. Beat butter, sugar, egg yolks and vanilla in a large bowl until light and fluffy; stir in flour to make a stiff dough.

2. Preheat oven to slow 300

3. Roll dough, one-quarter at a time, to a thickness slightly more than 1/4-inch on a lightly floured surface with a lightly floured rolling pin. Cut into rounds with a 1-inch scalloped or round cookie cutter. Place cookies, 1 inch apart, on ungreased large cookie sheets. Repeat with remaining dough.

4. Press down in center of each cookie with fingertip to make a little hollow. Spoon a tiny bit of sieved raspberry preserves (about 1/4 teaspoon) into each hollow.

5. Bake in preheated oven for 18 minutes or until edges of cookies just begin to brown, but do not brown cookies. Cool on wire racks. Store in covered containers.

Закінчення: АРТИМІВ

головним чином, для української публіки з якого дохід був призначений для підтримки музею. Там знову почувлими дещо з українських композицій, як Лисенкову "Елегію" і Барвінського "Коліскову" та "Український танок". Недавні два дуже важливі концерти 21-го і 22-го грудня 1984 р. відбулись у Філадельфії, зі славетною симфонічною оркестрою, де Ліда безконкурентно заграла "1-ий фортепіановий концерт, е-моль" Шопена.

В США виступала Ліда з такими визначними симфонічними оркестрами, як оркестри Бостону, Клівленду, Нью-Йорку, Балтімору, Синсиннети, Дітройту, Пітсбургу, С. Луїсу й ін. В Європі концертувала вона в Німеччині (Берлін, Мюнхен), Англії, Фінляндії, Швейцарії та Італії. На Далекому сході в столиці Кореї, Сеулі, а незабаром гратиме в Новій Зеландії, Сінгапурі та Тайвані.

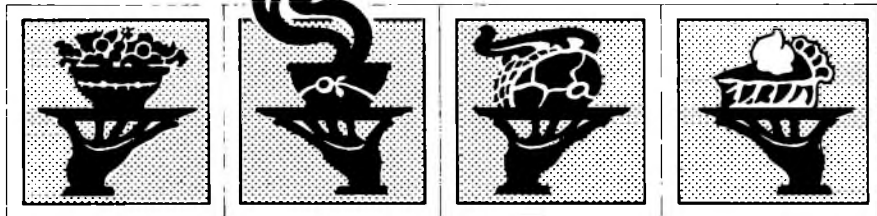
Преса Америки й Європи переповнена похвальними рецензіями на концерти Л. Артимів. Відомий "Вашінгтон пост" писав: "На тепліший, блискучіший речиталь було б важко потрапити. Артимів передала музичну поезію цілковито, а її пристрасній інтенсивності не було спроможности встоятись". А "Лон-

дон дейлі телеграф" стверджує "Лідія Артимів посідає всі прикмети величі; її крицева техніка і вниклива музична інтелігенція уможливають їй прокникнути до самого серця музики".

Наша мисткиня свідомо того, що в кожному закутку людського замешкання може знайтись платівка з її чарівною грою. І тому награла вона вже 6 високовартісних магічних кружків (7-мий теж появиться невдовзі), в елегантній, лондонській фірмі "Чандос" ("Chandos"). На них знайдемо музику найбільших геніїв світу; таких, як Гайдн, Моцарт, Бетовен, Мендельсон, Шуман, Брамс, Чайковський. Тепер планує награти твір з оркестрою. Репрезентативний англійський журнал "Грамфон" оцінив її платівки дуже високо.

Українські звелічники музики і таланту Л. Артимів дещо розчаровані, шукаючи її платівки з рідною музикою, якої ще і досі в списку платівок немає. Однак ми переконані й маємо підстави вірити, що така платівка появиться. З її вродженою працьовитістю, любов'ю до музики і особливим відчуттям рідної стихійности, вона зуміє опанувати ще більшу кількість наших композицій.

наше харчування

Подала ТЕТЯНА НАЗАРЕНКО

ТЕРТИЙ КОРЖ

4 горнятка муки
3/4 ф. масла або маргарини
2-3 яйця /цілі/
1 горн. цукру
1 чайна ложка соди до печива /Baking soda/
1/2 чайної ложки оцту
1/2 горн. мелених волоських горіхів
1/2 горн. родзинок або сушених порічок
1 ф. повидла з слив

1. Змішати окремо муку з содою до печива.
2. Збити цілі яйця з цукром, вимішуючи поступово

додавати масла або маргарини. Додати оцту до маси.

3. Додавати муку до маси. Добре вимісити, розділити тісто на дві половини й заморозити на 3-4 години або на ніч.

4. В листу 17"×11"×1½" потерти одну половину замороженого тіста й трохи підпекти в печі на 425°.

5. Підпечений корж помазати сливовим повидлом, потрусити меленими горіхами й родзинками.

6. Другу половину тіста потерти зверху й пекти на 350° у верхній частині печі, аж трохи підрум'яниться, приблизно 30 хвилин.

7. Трохи охолодити й порізати.

ЦІЛИЙ СВІТ ВЕЛИКА ШКОЛА

Казки для дітей награні на тасьмі

Замовляти:

UNWLA
108 Second Ave.
New York, N.Y. 10003

Ціна: 5.00 дол.

UKRAINIAN STORIES FOR CHILDREN

Produced by Educational Committee of UNWLA Inc. in Detroit

Narrated by Kateryna Branka-Krywuckyj

Music arranged & played by Maria Lonchyna-Lisowsky

Audio: Mark Ihor Togan

Art design: Edward Kozak

©1976 UNWLA, Inc.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ

З ІСТОРІЇ 22-го ВІДДІЛУ

Софія Крупкова одержує грамоту почесної членки, з нагоду 35-ліття 22-го Відділу СУА в Чикаго.
Sofia Krupkova — awarded honorary membership on the occasion of the 35th Anniversary of Branch 22 in Chicago.

35-літній ювілей відділу відзначаємо в 100-ліття жіночого руху, напередодні 60-ліття СУА та в 50-ліття Першого Жіночого Конгресу в Станиславові. Союз Українок Америки, а в тому 22-ий Відділ прийняв за головні цілі збереження української родини, мови, культури, а між чужими здобуття прихильників для визволення України.

22-ий Відділ СУА в Чикаго, заснований 11-го жовтня 1949 року, вибрав ім'я "Дочки України". Це показує наставлення засновниць відділу, які вважали, що їхня праця має служити Україні. Початки не були легкі, але любов до батьківщини й охота їй допомагати перемагали труднощі.

З приємністю вітаємо тих, які закладали підвалини відділу: першу голову й засновницю, а тепер нашу почесну голову, Анастасію Федуняк-Хариш, Ольгу Забродську, Надію Дзидзан, Юлію Назаревич, Софію Крупкову, Уляну Терлецьку, Ольгу Мартинюк, Марію Семків, Анізію Струц.

В перші сім років існування, відділ очолювала Анастасія Федуняк-Хариш, яка розпочинала працю в різних ділянках. Під час її каденції були старання познайомити американські жіночі організації зі становищем поневоленої жінки в Україні, та з надбаннями української культури. До цього включилася й вложила багато праці референтка зв'язків Анна Васильовська, а в культурно-освітній ділянці Ольга Забродська. В 1953 році, наприклад, відділ нав'язав контакт з конгресменкою Маргаретою Чирч, і зацікавив її українською справою. У висліді цього, вона на одному з пленарних засідань Конгресу внесла протест проти поневолення жінки за "залізною заслоною", подаючи за приклад становище української жінки.

В 50-их роках відділ чисельно збільшився, а в 1959 році мав уже 120 членок. Головою тоді була Марія Яримович, яка силою своєї індивідуальності

заохотила членство до праці. За почином М. Яримович, при відділі зорганізувався хор, яким славився відділ впродовж 7 років.

В листопаді 1969 року відділ відзначив бенкетом своє 20-ліття, на яке приїхала з Філядельфії Стефанія Пушкар, голова Екзекутиви СУА. Гарно видана ювілейна книга з передмовою секретарки Ірини Дурбак, численними знімками й привітаннями, залишилась гарним спомином про 20-літню працю. Головою відділу в той час була Марія Семків.

Під час головства Галі Янчишин в 1974 р., відділ відзначив мистецькою програмою і бенкетом полученим з "Вишиваними Вечерницями" своє 25-ліття. Це були наші останні вишивані вечерниці. Наш відділ, передав їх молодечому 101-му Відділові, який дуже успішно влаштовує їх кожного року.

До успіхів 22-го Відділу треба зарахувати щотижневі радіопрограми, які почала ще в 1952 році Анастасія Федуняк-Хариш на радіо-годині Івашука, а від 1958 року відбуваються вони на радіо-годині нашої членки Люсі, та її чоловіка Степана Самбірського. В останніх роках найбільш активною в редагуванні радіопрограм є Леонтія Боднарук, що підготовляє цікаві й змістовні гутірки.

Годиться згадати одну особливу імпрезу, яка відбувається в Музеї Науки й Промислу це "Різдво навколо світу", в якій відділ бере участь вже 30 років. В означений день відбувається мистецька програма, лунають українські колядки, щедрівки і стоїть прикрашена ялинка. Про прикраси завжди турбується Соломія Кавка.

Численні виставки української народної творчості влаштовані відділом в музеях, школах, бібліотеках свідчать про талановитість членок. Таких членок маємо багато: Анна Білинська, Міра Ганкевич, Галина Гординська, Іванна Городиська Марія Гриневиц, Соломія Кавка, Анна Кульчицька, Анна Кучма, Оксана Малич, Дарія Менцінська, Ірина Стецишин, Люба Шеремета та інші.

Особливе місце в діяльності відділу має референтура Суспільної Опіки. В нашому архіві зберігається багато зворушливих листів подяки за грошеву допомогу й стипендії, за допомогу "бабусям", за висилку одягу, за поміч немічним і хворим. Згадаймо з вдячністю довголітніх референток Суспільної Опіки: Марію Куріцу, Софію Сокологорську, Стефанію Борович (яка очолювала бюро Суспільної Опіки 22-го Відділу), Марію Семків і Олену Лебедевич. Тепер тими справами турбується Люба Шеремета, яка також збирає передплати "Нашого Життя". Між іншим, усі членки відділу передплачують наш журнал — це великий успіх!

Подаємо перебіг голів відділу, які несли на своїх плечах тягар праці й відповідальність, а саме; Анастасія Федуняк-Хариш (1949-1956), Розалія Сидорик (1956-1959), Марія Яримович (1959-1964), Софія Крупкова (1964-1967), Марія Юзефович (1967-1968), Марія Семків (1968-1970), Анна Білинська (1970-1972), Галина Янчишин (1972-1975), Ангелина Сам-

бірська (1975-1977), Уляна Терлецька (1977-1979), Люба Шеремета (1979-1982), Марія Кецала (1982-1984), а з 1984 року Міра Ганкевич.

Відділ активний також в Окружній Управі, в кожній каденції кілька членок займають окремі референтури. На посту голови були: Дора Рак, Марія Юзефович, Марія Семків й Евстахія Стурутинська (теперішня голова Окружної Управи). В 1968 р. членки відділу спричинились до підготовки 15-ої Конвенції СУА, яка відбулася в Чикаго.

22-ий Відділ за 35 років свого існування пройшов довгий шлях, на якому сплітались дні радісні з днями сумними, коли з Божої волі відійшли провідні членки Розалія Сидорак і Марія Яримович, та довголітні членки управи: Ірина Дурбак, Марія Куріца-Хрептовська, Олена Чуба, Ангелина Майка, Анна Німчановська, Стефанія Борович, Анна Косачевич і недавно Ольга Гайдук. Ми їх згадуємо добрим словом із вдячністю й любов'ю.

Тепер відділ нараховує 80 членів. Не зважаючи на те, що відзначаємо свій 35-літній ювілей, продовжуємо свою працю зі запалом і охотою. Переглядаючи нашу діяльність, можемо ствердити, що працювали завжди свідомі наших обов'язків, ніколи не забуваючи що ми "Дочки України".

Ярослава Панчук

ТРАДИЦІЙНА СВЯТА ВЕЧЕРЯ

Традиційна Свята Вечеря 23-го Відділу СУА в Дітройт, Міч., відбулася 6-го січня 1985 р. в гарно прибраній шкільній аудиторії при церкві св. Івана Хрестителя.

Голова відділу Люба Петрик привітала членок, гостей і священників: о. крилошанина Йосифа Шарого та о. Тому Глина. Молитву провів о. крилошанин Шарий, співали всі "Бог Предвічний". Розпочалася традиційна вечеря, яку при заряді голови відділу приготували Анна Вирста — голова господарської референтури, з помічницями: Галею Сніжик, Софією Гудзінською і Марією Фішер.

Святочною програмою вечора проводила Катерина Хомяк. Голова Окружної Управи Ірена Лончина щирими словами вітала всіх, говорила про обряд цього свята, бажала союзнянкам і гостям найкращого "завтра" та приказувала далі зберігати традицію.

Голова Л. Петрик деклямувала вірш О. Грановського "Свят Вечір". Була присутня на вечері д-р Маруся Бек, яка говорила про різдвяні традиції та їх плекання нашим відділом. Надя Свистун деклямувала вірш Богдана Лепкого "На Святий Вечір". Отець Тома Глин мав промову в англійській мові. Дуже гарні різдвяні вірші деклямувала Соня Карпюк. Хор "Боян", під проводом проф. К. Цепенди, співав коляди; колядували також усі присутні. Віншувала Соня Карпюк і деякі союзнянки. На закінчення всі разом заспівали "Нова радість стала". **Надя Свистун**

МУЗЕЙНИЙ ПОЛУДЕНОК ОКРУГИ ОГАЙО

Дня 7-го жовтня 1984 р. відбувся в Клівленді "Музейний Полуденок" влаштований референтурою музею і мистецтва при Окрузі Огайо. Ціллю імпрези було познайомити громаду з Українським Музеєм, здобути членів серед громадянства і гроші на будівельний фонд.

Голова музею, д-р Богдан Цимбалістий розповів, про досягнення і проблеми Українського Музею. Таким чином, громада довідалась про сучасний стан музею, навіть особи, які ще давніше цікавилися ним дещо нового почули. А через висвітлення прозірок, ті що ніколи не бачили музею мали нагоду ближче з ним запізнатися. Так само корисно було, що пояснення до прозірок були в англійській мові.

Дарія Городиська, референтка музею і мистецтва, офіційно передала дарунки для музею, а саме: від д-р Александри Школьник — твори 1930-их років Теодора Вацика, портрети Василя Стефаніка і Лесі Українки; від Рудольфа Пестика — три ткани чоловічі пояси; від Ірини Кашубинської й Мирослави Оришкевич — дві волинські жіночі сорочки з початку 20-го століття.

Фінансовий вислід був такий: заробили на музей 1575.00 дол., а з продажу музейних каталогів 202.00 дол. За гарні дарунки на льотерію треба подякувати мисткині Аці Переймі за картину, Надії Дейчаківській за ліжник та Роксоляні Гіліцінській за 5 писанок. До музею записалися 8 нових членів, в тому числі 1 родина, 3 особисті, 4 емеритські.

За приготувану імпрезу треба похвалити референтку Дарію Городиську з комітетом, до якого ввійшли Дарія Басалик (8-ий Відділ), Надія Дейчаківська (12-ий Відділ), Ірина Кашубинська, Марія Антонів і Марія Юрків (33-ий Відділ) та Марія Течер (60-ий Відділ).

Після закінчення програми, гості розійшлися в доброму настрої як по приємній гостині. Тільки шкода, що так мало громадян, включно з союзнянками, вважали за відповідне прийти.

Галя Мартинюк

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СУА

38-ий Відділ СУА:

Управа 38-го Відділу СУА в Денвер, Кол. щиро вітає нових союзнянок і бажає успіхів і задоволення в рядах нашої організації: Союю Костюк, Михайлину Притулу й Надію Барело.

82-ий Відділ СУА:

Вітаємо нових членок 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку: Емілію Белебан, Стефанію Гушак, Наталю Конюгу, Анну Маркевич, Лідію Стасюк.

РІЧНІ ЗБОРИ

17-ИЙ ВІДДІЛ, МАЯМІ, ФЛЬОРИДА

Повідомляємо, що загальні збори 17-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Маямі, Фльориди відбулися 16-го січня 1985 р. Предсідниця зборів була д-р Анна Бойцун, а секретарка — Теодозія Дурбак.

До управи відділу ввійшли: Ірина Ракуш — голова, Марія Гарматій — заступниця голови, Соня Микита — секретарка, Джін Кочкодан — фінансова секретарка, Соня Серна — скарбничка.

Референтки: Люба Кобрин — культурно-освітня, Теодозія Дурбак — пресова, Марія Гарматій — господарська, Люся Візняк — організаційна, Александра Голембин і Надія Спас — суспільна опіка, Люба Маринюк і Люба Кобрин — делегатки до Об'єднаного Комітету Укр. Організацій в Маямі.
Контрольна комісія: Марія Венгльовська, Марія Єгер і Вероніка Цегельська.

Теодозія Дурбак,
секретарка

24-ИЙ ВІДДІЛ, ЕЛІЗАБЕТ, НЬЮ ДЖ.

Річні загальні збори відбулися 3-го лютого 1985 р. Окружну Управу репрезентувала Ірина Левицька — секретарка Окружної Управи.

Нову управу відділу вибрано в такому складі: Олена Мельничук — голова, Ольга Граб — заступниця голови, Ірина Левицька — секретарка, Анна Іванців — скарбник.

Референтки: Ольга Заремба — культурно-освітня, Юлія Полянська — суспільної опіки, Александра Когут — пресова, Стефанія Купча і Павліна Юрчак — господарські.

Контрольна Комісія: Марія Бокало — голова, Анна Зуйко, Люба Вальчик — члени.

Олександра Когут,
пресова референтка

28-ИЙ ВІДДІЛ, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Загальні Збори відбулися дня 27-го січня 1985 року в домівці СУА в Ірвінгтоні, Н.Дж.

Нова управа: Слава Олесницька — голова, Ольга Муссаковська, Наталія Загайкевич — заступниці голови, Іванна Хамуляк — секретарка, Надія Мандрусак — кореспонденційна, Марія Храплива — пресова, Леся Падковська — скарбник, Надя Бігун — заст. скарб.

Референтки: Марія Гординська — організаційна, Таїса Богданська, Люба Винарчук — імпрезові, Ірина Качмарська — культ.-освітня, Лідія Гладка — зв'язків, Марія Дурбак, Ірина Небелюк — бібліотекарки, Ольга Гнатик, Ольга Муссаковська, Анна Стоцко, Зеновія Воробець — суспільної-опіки Юстина Луків, Параня Ляцко, Анна Мокринська — господарські,

Контрольна Комісія: Омелія Цяпка, Зеновія Воробець, Надя Бігун, Володимира Нагорняк, Люба Єднака.

Марія Храплива,
пресова референтка

43-ИЙ ВІДДІЛ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Загальні збори відбулися 26-го січня, 1985 р.

Склад нової управи: Анна Максимович — голова, Анастасія Жилава — заступниця голови, Анна Суха — секретарка, Марія Куземська — скарбник.

Референтки: Ірена Гаврилів — організаційна, Лукія Гриців — культурно-освітня, Людмила Чайківська — імпрезова, Олександра Яцкевич — мистецька, Надія Оранська — суспільна опіка, Ірена Райнер — пресова, Христина Дольницька — господарська.

Контрольна Комісія: Ірена Гаврилів — голова.

47-ИЙ ВІДДІЛ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

Загальні Збори відбулися 20-го січня 1985 р. Предсідниця зборів була Галина Павлічко, секретаркою — Іванна Мартинець.

Дві членки відзначено срібними відзнаками за 25-ліття членства, а саме: Ольгу Жовнірович і Галину Тимочко.

Нова управа на 1985 рік: Ірина Руснак — голова, Ірина Юрків-Семанюк — заступниця голови, Ірина Михайлюк — секретарка протоколярна, Галина Павлічко — секретарка кореспонденційна, Марія Лілак — скарбник.

Референтки: Марія Костів — фінансова, Іванна Мартинець — мистецька, Марія Джус і Анна Сорохтей — імпрезові, Марія Лещишин — внутрішніх зв'язків, Ростислава Стеців — культурно-освітня, Тетяна Шутер і Віра Мотика — суспільної опіки, Марія Крамарчук — пресова, Анна Скіц, Катерина Щур, Стефанія Слюзар і Тамара Гривнак — господарські.

Контрольна Комісія: Ірина Шмігель — голова, Анна Капітан, Галина Несторович — члени, Катерина Лялька, Ольга Ганушевська — заступниці.

Марія Крамарчук,
пресова референтка

64-ИЙ ВІДДІЛ НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

Річні загальні збори відділу відбулися 23-го грудня 1984 року. Окружну Управу репрезентувала її голова Лідія Магун.

Нову управу вибрано в такому складі: Христя Навроцька — голова, Ніна Самокіш — заступниця голови, Марія Ржепецька — протоколярна й кореспонденційна секретарка, Володимира Івануса — скарбничка, Марія Даниш — фінансова секретарка.

Референтки: Марія Карпевич і Люба Раковська — організаційні, Дарія Костів — виховна, Любомира Артимішин — мистецька, Марія Барагура — пресова, Наталія Крупська і Марія Палідвор — суспільна опіка, Галина Кіляр — імпрезова, Євгенія Тріска — музейна, Євгенія Корчинська — господарська.

Контрольна Комісія: Наталія Білоус — голова, Марія Савицька — заступниця голови, Галина Цігаш, Ірина Решетука й Олександра Ямрозик — члени.

Марія Барагура,
пресова референтка

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ

Хроніка за 1984 рік

Округа Дітройт складається з 16-ох відділів.
Голова Округи — Ліда Колодчин

ВІДДІЛ:	МІСЦЕВІСТЬ:	ГОЛОВА:
5-ий	Дітройт	П. Будзол
23-ий	Дітройт	Л. Петрик
26-ий	Гемтремк	К. Кобаса
37-ий	Дітройт	Б. Качанов
45-ий	Воррен	М. Шехович
50-ий	Ен Арбор	Л. Соя
53-ий	Дітройт	М. Йованович
56-ий	Дітройт	А. Лятишевська
58-ий	Дірборн	Ю. Нелліген
63-ий	Воррен	О. Процик
76-ий	Воррен	М. Василькевич
80-ий	Воррен	О. Адамак
81-ий	Дітройт	О. Т. Лісківська
94-ий	Флінт	д-р У. Томич
95-ий	Дітройт	О. Лісківська
96-ий	Воррен	З. Клярк

За статутом кожна Округа СУА має Окружну Управу, що є зв'язковою між Головною Управою і відділами.

Окружна Управа Дітройту складається з Екзекутиви, референток та голів всіх відділів. Засідання цілої Управи Округи відбуваються щомісячно. На засіданнях обговорюються плани праці референток, звіти відділів і директиви Головної Управи.

Так само всі рішення і ухвали цілої Окружної Управи посилаються до кожного відділу в формі "Інформативного листка" в українській та англійських мовах, що його виготовляє Олена Климишин.

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

5-ий Відділ має 69 членів. Референтка Текля Гринчук приєднала до відділу 11 нових членів, три виступили, а чотири померло. Відділ відбув 9 ширших сходин, пересічна присутність 22-33 члени; одна членка крім голови, входить до Окружної Управи.

23-ий Відділ має 73 членів, 2 виступили, одна виїхала 4 померло. Відділ відбув 6 ширших сходин, пересічна присутність 50 членів.

26-ий Відділ має 72 членів, відбув 7 засідань управи й 9 ширших сходин, пересічна присутність 25-30 членів; до Окружної Управи входить одна.

37-ий Відділ має 14 членів, одна померла. Відділ відбув одне засідання управи й 6 ширших сходин, пересічне чи-

сло присутніх 9-10, 2 входить до Окружної Управи.

45-ий Відділ має 29 членів, одна виступила, одна померла, до відділу прибуло 2. Відбулося 2 засідання управи й 8 ширших сходин, пересічна присутність 14-18 членів, до Окружної Управи входить 4.

50-ий Відділ: Організаційною референткою є Дарія Роте, яка рівночасно є референткою зв'язків. Відділ має 14 членів, одну приєднано. Відбулося два засідання управи, 9 ширших сходин, пересічне число приєднаних 9 членів.

53-ий Відділ має 29 членів, 3 (три) виступило, а одну приєднано; відбуто 10 ширших сходин, на сходинах пересічна присутність 15, одна входить до Окружної Управи.

56-ий Відділ має 25 членів, 2 прибуло, одна виступила, відділ відбув 6 засідань управи й 6 ширших сходин, пересічна присутність 10-12.

58-ий Відділ має 30 членів, одна померла. Відділ відбув 10 засідань управи й 10 ширших сходин, пересічна присутність 22.

63-ий Відділ відбув 4 засідання управи, 7 ширших сходин, пересічне число присутніх на сходинах 20-25, до Окружної Управи входить 3.

76-ий Відділ має 39 членів, відбув 3 (три) засідання управи й 9 ширших сходин, пересічне число присутніх на сходинах 18. Одна виступила, одна виїхала. До Окружної Управи входить 4.

81-ий Відділ має 23 члени й протягом року відбув 1 засідання управи й 8 ширших сходин, пересічна присутність 13.

*Делегатки Округу Дітройту
під час XX-ої Конвенції СУА
Detroit Region delegates
during the 20th UNWLA Convention*

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

53-й Відділ вже кілька літ спонзорує українську дитячу світличку, яка відбувається кожної суботи, учителька Галина Калитяк — записано 16 дітей.

63-й Відділ веде світличку 9-ий рік для дітей, що не знають української мови. Світличку веде Ляриса Цісарук (за методою Монтессорі) три рази на тиждень, дітей 9. Влаштовано "галовін", гостину Св. Миколая, День Матері, закінчення шкільного року, ялинку й уродини кожної дитини.

76-ий Відділ веде світличку, зайняття відбуваються три рази на тиждень, записано 22-є дітей. Учителькою є Мирося Бараник. Існує батьківський комітет. Відділ брав участь у дитячій вишиваній забаві.

81-ий Відділ веде світличку два рази на тиждень, учительки Тетяна Назаренко й Ольга Лісківська. Діти світлички відсвяткували День Матері, Св. Миколая, в жовтні влаштовано маскараду; дуже величаво відбувається закінчення шкільного року.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

Культурно-освітня референтка Округної Управи — Наталія Гевко. За пляном референтури відбувся 11-го до 17-го травня "Український Тиждень" в публічній школі Вест Блумфілд. Влаштованням займалися: Р. Тобіянська, Р. Дигдало, Н. Гевко, З. Брездєнь і О. Лісківська. Вони заізнали дітей з Україною, її звичаями й технікою писання писанок. Діти в американській школі співали українські пісні й танцювали український танок, вивели "Ріпку". На закінчення подано вечерю з українськими стравами. Округа видала маленьку брошуру "Запізнайтеся з Україною".

З ініціативи культурно-освітньої референтки та 63-го Відділу висвітлено чотири рази документальний фільм "Невідомий голокост". Його закупила д-р В. Савчук, член

63-го Відділу й подарувала Округній Управі для дальшого використання.

5-ий Відділ референтка Евдокія Барнич. На місячних сходинах прочитано доповіді: "Життєвий шлях Митрополита Шептицького" й "Національна свідомість". В лютому приготовлено святочний обід, на якому Г. Калитяк відчитала доповідь "Наші Героїні". В травні відсвятковано "День Матерей і Доньок" з обідом. У вересні обід і льотерія. Дохід призначений на потреби української католицької школи при церкві Н.З.П.Д.М.

23-й Відділ в січні влаштував Святий Вечір з традиційними стравами й колядуванням. В лютому відбулося свято патронки відділу Ольги Басараб з обідом і святочною програмою. М. Гуменяк деклямувала "Могила Ольги Басараб", а К. Хомяк доповідала про життя Ольги Басараб. Вшанували обідом і святочною програмою "День Матері". Н. Сухарська деклямувала "Матері піонерці", а пісню "Прощання матері" співала М. Гуменяк. В літку відділ улаштував пікнік на оселі "Київ".

26-ий Відділ в лютому відсвяткував День патронки відділу Ольги Басараб панахидою в церкві, а відтак обідом, на якому д-р Маруся Бек виголосила зворушливу доповідь про героїню. В липні відділ привітав свою членку П. Лужецьку з її 90-літтям. В листопаді обходив "День Подяки" і надав своїй членці-засновниці д-р Марусі Бек грамоту "Почесного Членства" 26-го Відділу.

37-ий Відділ на сходинах обговорював пляни праці, відсвятковано сходинами патронку відділу Лесю Українку; оглядали фільм, який висвітлила членка зі своєї подорожі до Кенії, Африки й Індії. Відділ брав участь у бенкеті для Марусі Бек, були на пікніку, влаштований відділами Округу, а на "День Союзянки" прикрасили квітами 30 столів.

45-ий Відділ відбуто святочні сходи з нагоди Різдва Христового. Доповіддю вшановано пам'ять Блаженнішого Патріярха й Кардинала Йосифа Сліпого. Відзначено роковини Тараса Шевченка. Перестудіювали статут Союзу Українок Америки.

50-ий Відділ на сходах прослухано доповідь "Про життя й творчість композитора Василя Барвінського". Кілька його фортепіянових творів відіграла Лідія Соє. Читано твори Лесі Українки, і прослухано декілька музичних композицій до її творів.

53-й Відділ на ширших сходах обговорював пляни праці. Відділ запросив представника з АТ&Т, який вивчив, про зміни в телефонній компанії. Попросили, промовця, з доповіддю "Як забезпечити хату проти злодійства", а одні сходи були присвячені "Як забезпечити себе перед нападом". Майже всі членки відділу були на фільмі "Невідомий Голокост", з нагоди 50-ліття голоду в Україні. На ширших сходах писали писанки та декорували свічки, брали участь у великодньому базарі, який відбувався в торговельному центрі "Юніверсал мол". На ширших сходах Ліда Колодчин висвітлювала прозорки з подорожі до Святої Землі. Також запрошено на сходи представника з державного податкового бюро, який давав пояснення про зміни в податкових законах. Восени мали показ як уживати косметику, а представниця з крамниці "Пенні" демонструвала найновішу моду жіночого одягу. Члени беруть участь у всіх імпрезах, які влаштовує Округна Управа допомагала при пікніку відділів Округу, брали участь у святкуванні "Дня Союзянки". Влаштували прогулянку на оперу "Весела вдова", а в різдвяному часі — товариську зустріч всіх членів відділу.

56-ий Відділ на ширших сходах С. Дуб читала "Голос з поза могили Черняхівської". Прослухано доповіді: "Символічне значення писанок", "Весільні звичаї і пересуди", "Діва Марія в музиці" і "Вплив народньої творчості на розвиток народу"; доповідь виготовила й читала Фаліна Кульчицька. Відділ влаштував "Чайний вечір" з виграшем мистецьких предметів.

63-й Відділ: на кожних сходах відбувалися доповіді. Як наприклад, доповідь Олени Климишин "Суспільне становище жінки до виступу Наталії Кобринської".

76-ий Відділ на ширших сходах прослухано доповіді "В поклони Шевченкові", "Свято Успення в Україні", а вшановуючи пам'ять Митрополита Шептицького відчитано "Листи до Матері". Для громадянства відділ влаштував авторський вечір Ніни Мудрик-Мриц та Лесі Храпливої, "Вишивану дитячу забаву" на якій діти виконали сценку "Дорогий перстень", на підставі казки І. Савицької. Для ширшого громадянства відбулася зустріч з письменницею Вірою Вовк.

81-ий Відділ присвятив одні сходи для вшанування матері — "День Матері". Відбулися доповіді присвячені українським визначним жінкам, доповіді на тему визначних історичних подій. Влаштовано курс "Українські звичаї" (15 осіб), та писання писанок. Від початку заснування відділ розгорнув свою працю в культурно-мистецькій ділянці, зокрема пропагування української народньої культури й традицій.

94-ий Відділ брав участь в Інтернаціональному Інституті та відсвяткував "День Св. Миколая".

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

50-ий Відділ заходом Лесі Гумецької та відділу Славистичних Наук при Мічиганському університеті в Ен Арбор, влаштовано "Український Фестиваль", який тривав від 18-го березня до 15-го квітня 1984 р.

63-й Відділ — влаштував "Вишивані вечери" й висвітлив для ширшого громадянства фільм "Невідомий Голокост".

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

Відділи — 5, 63 і 76 є членами Українського Музею і вплатили по 100.00 дол. Відділ 45-ий вплатив 150.00 дол., 23-й, 37-й, 50-й, 53-й, та 81-й вплатили по 50.00 дол., а 56-й 25.00 дол.

37-ий Відділ — М. Слейбі перевела показ писання писанок в американському гайскулі.

50-ий Відділ влаштував 8-го квітня 1984 р. показ писання писанок в приміщенні Мічиганського Університету.

76-ий Відділ перевів показ писання писанок в американській школі Кларкс в Монт Клеменс. Мистецька референтка прикрашує мистецькими речами габльотку в українській католицькій школі Непорочного Зачаття П.Д.М. у Ворені.

81-ий Відділ влаштував курс писання писанок. Відділові вдалося створити виїняткову збірку модельок-ляльок народньої української носі та історичних персонажів (понад 50 експонатів). Відділ організував виставки ляльок в парафіяльній Українській школі Непорочного Зачаття, Інтернаціональному Інституті, в бібліотеках під час "Українського Тижня" в початковій американській школі. У вересні відбулася успішна виставка цієї збірки в галерії "Еко", яка тривала два тижні. Виставку відвідало українське й американське громадянство. В американській пресі було про неї багато рецензій.

94-ий Відділ: влаштував показ писання писанок.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Суспільна опіка при Округній Управі — референтка Марта Василькевич, при співпраці поодиноких відділів вислала до Бразилії тридцять пакунків з уживаним одягом і грошеву допомогу. Завдяки голові Ліди Колодчин придбано 14 стипендій для студіючої молоді.

5-ий Відділ референтка Бужинська. Відділ відвідував хворих по шпиталях та німецьких членів у їхніх домах, а перед Великоднем обдарував їх посвяченими великодніми кошачками (16), а в різдвяному часі дарунками й колядуванням. Відділ має стипендиста у Бразилії, пересилає йому гроші через Головну Управу та листується з ним. Послано годинник і пакунок з одягом; вислано 6 пакунків з уживаним одягом до Південної Америки. Відділ видав на суспільну опіку 445.95 дол.

23-й Відділ референтка Емілія Іваніш. Відділ відвідує старших у старечих домах, а на різдвяні й великодні свята обдаровує дарунками.

26-ий Відділ референтка Марія Яблінська. Суспільна опіка відвідує хворих і старших членів у Дітроїті, а тим, що виїхали висилає картки з побажаннями й переписується. Відділ вислав стипендію студентів до Бразилії, вислав даток на будову церкви в Бразилії на руки єпископа Кривого, дав даток на Українську католицьку школу при церкві Неп. Зачаття П.Д.М. в Гемтремк, вислав даток до ЗУДАК-у, дав даток на підтримку українських радіопрограм. На суспільну опіку видано 463.00 дол.

37-ий Відділ референтка Анастасія Волкер. Відділ опікується трьома старшими жінками в старечих домах, опікується сиротою-студентом в Дітроїті, вислано 4 пакунки до Польщі.

45-ий Відділ референтка Мирослава Цап. Відділ вислав одну стипендію до Бразилії, вислано до Польщі один пакунок з харчами, а один з уживаним одягом. Вислано пакунок уживаного одягу до Аргентини, а один до Бразилії. Члени відвідують хворих і старших. Відділ видав на суспільну опіку 120.95 дол.

50-ий Відділ влаштував льотерію, яка уможливила вислати сиротам до Бразилії 600.00 дол.; вислав студентів теології в Бразилії 300.00 дол., два пакунки уживаного одягу до Австрії і до Польщі. Відділ вислав до Вашингтону 50.00 дол. на допомогу в організуванні "Маніфестації проти русифікації України", вислано 200.00 дол. до Аргентини, 200.00 дол. на "Повінь" до Бразилії, 100.00 дол. на церкву в Бразилії. Видано на суспільну опіку 1546.62 дол.

53-ий Відділ референтка Анна Чикаловська. Відділ відвідує хворих членів, а на Великдень обдаровує старших віком святочними кошачками. Особливо опікується й допомагає одній родині в Дітроїті. Відділ вислав 2 пакунки з уживаним одягом до Польщі, а один до Аргентини. Видано на суспільну опіку 112.96 дол.

56-ий Відділ референтка Грушкевич. Відділ допомагає Українській католицькій школі Непорочного Зачаття П.Д.М. в Гемтремку. Один член відділу має стипендію в Бразилії, а другого стипендиста з Каліфорнії, який студіює в Римі. Відділ вислав 3 пакунки з уживаним одягом українцям в Польщі, 9 пакунків уживаного одягу до Південної Америки й 80.00 дол. Відділ видав 780.00 дол. на суспільну опіку.

63-ий Відділ референтка Ольга Гишак. Вислано до Південної Америки 8 пак. з уживаним одягом. Двічі на рік висилає грошеву допомогу хворій жінці в Німеччині. Відвідує

хворих членів і старших віком в дома й по старечих домах. На суспільну опіку видано 260.00 дол.

76-ий Відділ — референтка Марія Турянська. Відділ допомагає українцям в Польщі вислано три пак. з уживаним одягом, а також гроші. Не забуває і за поселенців в Бразилії: вислано 4 пак. з уживаним одягом. Відділ видав на суспільну опіку 215.00 дол., а 190.00 дол. зложили членки відділу.

81-ий Відділ — референтка Мотрина Постолювська. Відділ відвідує хворих членів, дає допомогу старшим при залагодженні формальностей з допомогивими агенціями. Вислав пак. до Бразилії, а колишній стипендистці вислано нитки до вишивання. Видано 236.05 дол. на суспільну опіку.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

а) Внутрішні:

З Дітроїтської Округи виїхало на XX-ту Конвенцію США, 18 учасниць. Їх очолювала голова Округи, Ліда Колодчин.

б) Зовнішні:

50-ий Відділ має зв'язок з Мічіганським університетом, а референтка зв'язків, Дарія Роте — з "Етнік Елаенс".

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

5-ий Відділ влаштував: куховарський курс та курс обрядового печива. Члени 37-го Відділу показували як пекти великодню паску. 45-ий Відділ влаштував перед різдвяний базар; 56-ий Відділ, продаж великоднього печива, а 76-ий великодній базар.

Марія Зубаль

Закінчення: СИБІРСЬКИЙ ГОЛОС

ще родинними і господарськими обов'язками, а до неї чіпляються останнім часом ще всякі партійні чинники, щоб прищепити їй "атеїстичний світогляд", бо, мовляв, жінка сама винна, бо до сьогодні не змогла викоринити "релігійні пережитки". Пригадує зустріч з двома високодекорованими "бригадирками" з України тому 25 літ, вони у сорок літ виглядали як спрацьовані бабусі.

У зв'язку з цією проблематикою пропонує шановній редакції "Нашого Життя" завести в журналі сталу рубрику "Наші сестри в Україні і на засланні", щоб нашому жіноцтву в країнах вільного поселення звернути ще більше увагу на життєві проблеми української жінки. Спорадично "Наше Життя" друкувало досі високоякісний дотичний матеріал, але чи не слід було б постійно друкувати дописи, що унагляднювали б життя жінки в Україні? На українських жінок можемо ще найменше нарікати, коли йдеться про сумне відчуження щодо українського життя на рідних землях, але у нас ще надто слабка традиція ангажуватися в соціальних та гуманітарних організаціях. А можна б бувши "емансипованими" жінками, на що ми такі горді скерувати свою енергію не на ялові псевдопроблеми, а на тривалу працю в користь нашого народу. Нам треба тільки іти слідами великих попередниць, бо українська жінка була "емансипована" ще доки почалася безплідна дискусія, що донині не може викуритися з деяких спантеличених голів...

3 НАГОДИ

З нагоди вечора шануючи Вп. п. **Кашубинську** зложили на Український Музей в Нью-Йорку: по **100.00 дол.** — Роман і Стефанія Цегельські, д-р Ігор і Варвара Цегельські, Роман Цегельський; по **50.00 дол.** — Наталія Шараневич, Олег і Марія Кальба; по **25.00 дол.** — Юрій і Наталія Цегельські, Зеня Комарянська; **20.00 дол.** — д-р Альберт і Оксана Кіпа.

Щиру подяку складаємо Відділам 93 і 106 США в Коннектикат за їхній труд і час, який вони присвятили на Український Музей, а українській громаді щиро дякуємо за їхню жертвенність. Коляда збагатила музей на **750.00 дол.** **Адміністрація Українського Музею.**

Вітаємо щиро нового редактора "Нашого Життя", Ольгу Лісківську й бажаємо якнайкращих успіхів на відповідальній праці. Розуміючи, що потреби такого журналу є великі, 11-ий Відділ США в Трентоні пересилає **100.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Членки 11-го Відділу США, Трентон, Н.Дж.**

Галина Дармограй
1922 — †11.11.85

Опечалена Родино, сумом і глибоким жалем оповиті членки 1-го Відділу СУА, в жалобі зібрані друзі й знайомі. Мені припав не легкий обов'язок, попросити так дуже несподівано нашу дорогу подругу св.п. **Галю Дармограй**.

Так дуже несподівано, бо ще три дні тому в неділю, ми всі, разом проводили весело час, на товариській зустрічі, яку влаштували відділи СУА нашої Округи. А в понеділок рано блискавкою рознеслась страшна й сумна вістка, яка потрясла цілою громадою Нью-Йорку, а саме, що Галя заснула вічним сном.

Для родини це болюча втрата. Так само для нас членок 1-го Відділу незаступима, дорога подруга. Легку смерть дає Господь людям праведним. Галя, заслужила собі, на легку смерть своїм праведним життям.

Покійну Галю запізнала, я коли вона, ще дуже молодою, не зважаючи на родинні обов'язки, з малими, ще тоді дітьми, вступила до 1-го Відділу СУА. Вступила вона тому, що була свідомою українкою. Знала, що окрім родинних обов'язків, треба знайти час, бо її також потребує поневолена Батьківщина, яку вона дуже любила.

У відділі Галя ревно працювала до останньої хвилини свого трудолюбивого життя. Займала вона різні пости в управі відділу, але найдовше виконувала обов'язки організаційної референтки. Ще три дні тому, а це останньої неділі, говорила зі мною, що виспала картки хворим членкам нашого відділу.

Посмертні згадки

Будучи за званням медичною сестрою вона була мила, учинна, згідлива, працююча, всім помагала й всіх жалувала. Такою, ми, членки, 1-го Відділу СУА знали Галю, і такою вона, залишиться у нашій пам'яті на завжди.

Покійна була в управі відділу приблизно 20 років. Вона ніколи не пропустила одного засідання, була обов'язкова, надзвичайно жертвенна на всі цілі.

На Річних Зборах відділу рік тому, нагороджено Галю за її віддану працю для розбудови організації Почесною Грамотою з титулом "Почесної Членки 1-го Відділу СУА". Перший Відділ стратив, незаступиму членку в особі Галі.

З відходом Галі, несе велику втрату її улюблена родина, муж Петро, син з родиною, і доня з родиною. Вони втратили подругу життя, добру й віддану матусю й не заступиму бабуню. Ще три дні тому в неділю св.п. Галя показувала нам знімки внуків, якими так тішилась.

Прощаю Тебе Галю, наша дорога, і не віджалувана подруго в дорогу вічного життя. Прощаю Тебе від всіх нас горем оповитих членок, яких Ти так несподівано залишила, які так дуже любили Тебе. Нехай прибрана земля буде Тобі легкою.

Родині покійної Галі складаю наші глибокі співчуття.

Леся Гой,

голова 1-го Відділу

У холодний зимовий день, 16-го січня 1985 р., родина, приятелі й знайомі, відпровалили на вічний спочинок бл.п. **Ірену Гошовську**, членку 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Покійна народилася в Західній Україні у священничій родині Приплетів. Закінчивши середню школу учительювала в Галичині до 1939 року. З вибухом війни виїхала на захід, та разом з тисячами українських біженців покинула назавжди свою батьківщину. З того часу почалося тяжке скитальське життя в таборах "Ді Пі" в Німеччині. На переломі 50-их років, як настав великий ісход переселенців до заморських країн, покійна виїхала до Америки, щоб тут почати нове життя.

В Нью-Йорку, в зовсім іншому світі так відмінному від європейської культури й ментальності, не знаючи англійської мови, не могла навіть мріяти про те, щоб влаштуватися на роботу в своїй професії. Треба було взятися за працю яка була доступна, щоб заробити на прожиток. Довгі роки доводилось їй працювати при шитті аж поки не відважилася відкрити свою власну крамницю, всім нам знану фірму "ЕКО" яку провадила аж до відходу на емеритуру. Крамниця пані Ірени стала українським товариським місцем зустрічей де радо заходили люди щоб побачити своїх знайомих, перекинутися з ними кількома словами, поділитися своїми враженнями.

Хоч провадження власного підприємства вимагало від покійної багато зусилля, але вона знаходила час для праці в Літературно-Мистецькому Клубі, та в рядах СУА в 64-му Відділі в якому була членом управи, займаючи пост скарбнички.

Ненадійна смерть перечеркнула усі пляни та не дозволила їй зустрітися із сестрою Надею, на якій приїзд так нетерпеливо ждала. Боже Провидіння, у своїх незбагнаних для нас незрозумілих потягненнях, рішило закінчити земну мандрівку пані Ірени, відкривши їй двері вічності у свої небесні хорони.

Марія Даниш

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що відійшла у Вічність на 90-му році життя членка 5-го Відділу СУА в Дітройті, бл.п. **Анна Дорош** уроджена Дікало. Покійна народилася в селі Дібище, повіт Бережани на Україні. До Америки приїхала 1909 року й замешкала у Філадельфії, а згодом перенеслася з мужем до Дітройту.

Покійна Анна мала погідну вдачу, була працююча та щедра на українські громадські цілі.

Залишила в глибокому смутку брата Кіндрата з родиною на Україні та прибраного сина Василя і четверо внуків. Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про Покійну нехай лишиться між нами.

Управа й членки 5-го Відділу СУА,
Дітройт, Міч.

Людмила Сердюк
6.V.99 — †13.VII.84

11-ий Відділ СУА в Трентоні, Н. Дж. ділиться сумною вісткою, що дня 13-го липня 1984 р., несподівано відійшла у Вічність наша довголітня і активна Почесна Членка — бл.п. **Людмила Антонівна Сердюк**: заслужена жінка — громадянка; артистка українських театрів, Львівського Оперного Театру, Київської Кіно — Студії, "Театру у П'ятницю"; членка ОМУС-у; Союзу Українок Америки; Українського Музею в Нью-Йорку і прихильниця СФУЖО.

Покійна Людмила народилася 6-го травня 1899 р. в селі Німовичах на Волині, у родині Антона і Мокрини Таргоні. Молоді літа провела у родинному селі, де виказала велику любов до театру. Спершу виступала у шкільних виставках, а пізніше в аматорських гуртках. Молодою одружилася з п. Фараоновим і в них народився син Богдан. Незабаром тяжка доля стрінула її — трагічно помер чоловік і вона залишилася з сином, без засобів до життя.

В 1924 р. директор театру "Прометей" на Волині, запропонував Людмилі працювати в театрі. Від того часу працювала в українських мандрівних театрах як: "Емігрант", "Заграда" під мист. керівництвом В. Блавацького та в театрі "І. Котляревського". В 1928 р. зустріла актора, бувшого сотника Визвольних Змагань Василя Сердюка і з ним одружилася. Працювали обоє в українських театрах на Волині та Галичині.

Переживши воєнний час, приїхали

в 1949 р. до Америки й оселилися в Трентоні, Н.Дж. Згодом Покійна включилася до громадської праці — вже в 1952 р. з групою ідейних жінок організували відділ Союзу Українок Америки в Трентоні, Н.Дж., у 1955 р. "Театральну Студію Молоді", а 1963 року включилася до праці "Театру у П'ятницю" у Філядельфії.

Покійна Людмила жила не лише театром, була активною у церковному житті, при Українській Православній Церкві св. Юрія Переможця в Ярдвіл, Н.Дж. В СУА була кількакратно головою відділу, а найдовше, майже 30 років, культурно-освітньою референткою. Відзначалася як людина обов'язку і була взором до наслідування. Роками вела провід майже на всіх імпрезах, маючи театральний досвід, підготувляла різні сценки і п'єси в яких сама грала ролі. Брала живу участь в організації, їздила майже на всі Конвенції СУА, збори Окружної Управи і т.д.

Хоча ця важка праця, а зокрема її поважний вік були пов'язані з невгодами, вона ніколи не нарікала кажучи нам: "Пані, це ж наш святий обов'язок! ми мусимо спільно працювати, бо хто ж як не ми!" І так нас підбадьорювала! Все з нами раділа успіхами — а журилася невдачами, і якраз тепер нам її дуже бракує!

В день 13-го липня 1984 року перестало битися серце великої патріотки, акторки, почесної членки-союзанки й суспільної діячки.

Величаво відбулися похоронні обряди 17-18-го липня 1984 р. На панахиду прибули друзі — актори, представниця СУА Округу Філядельфія — Наталія Даниленко з прапором СУА, членки 11-го й 19-го Відділів СУА та численна громада міста Трентону.

Слідуючого дня в церкві св. Юрія Переможця була відслужена Свята Літургія. Після відправ тіло Покійної перевезли до Церкви — Пам'ятника в Баунд-Бруку, де отці відправили панахиду і всі присутні в останнє попрощалися з Покійною Людмилою. Настала тиша, — тільки дзвони і люди супроводили Покійну в останню дорогу на місце вічного спочинку до родинного гробівця. Остання "Вічна Пам'ять"... остання грудка землі... остання квітка.... А дощ іде безперестанку...

Під час тризни прощалися з Покійною давні приятелі; Н. Фат — від Церковного Сестрицтва; п. Заліско — від родини та І. Канонів ділився спогадами з театру.

Закінчила бл.п. Людмила свою земну мандрівку. Залишила в тяжкім смутку сотника Василя, сина д-ра Богдана з дружиною Олею та ближчу й дальшу родину, якій складаємо найщиріші вислови співчуття та глибокого жалю.

Вшановуючи її пам'ять, як нев'янучий вінок на свіжу могилу — 11-ий Відділ СУА перевів збірку (450.00 дол.) на "Фонд ім. Олени Лотоцької"

Прощаємо п. Людмилу на далеку незнану дорогу у Вічність... Спи Дорога Подруго — Союзанко, а ми всі збережемо світлу пам'ять про Тебе назавжди!

Богданна Осадца

Ділимося з членством СУА сумною вісткою, що 16-го листопада 1984 р. померла в наслідок нещасливого випадку наша довголітня заслужена членка **Любов Княгинецька**, дружина пок. Ярослава Княгинецького, свідома українська громадянка, зразкова парафіянка.

Відзначалася глибокою вірою й завжди була готова всі свої сили і час присвятити потребам церкви й громади. Була надзвичайно обов'язковою й активною членкою нашого відділу, а крім того багатьох інших організацій. Від часу повстання в нашій громаді Патріархального Товариства була його головою. Покійна дорожила всіми громадськими надбаннями української спільноти та підтримувала їх морально й матеріально.

Наділена доброю, милою вдачею завжди була рада нести допомогу своїм ближнім, особливо потребуючим в Україні й на поселеннях нашим людям.

Понад усе — була ідеальною матір'ю для своїх дітей — доньки і чотирьох синів, улюбленою бабусяю для своїх унуків. Вона жила їх життям, раділа й турбувалася, страждала разом з ними.

Ми безмежно вдячні Покійній — нашій дорогій Любці — за її щире співпрацю в нашому відділі, за видатну допомогу в стипендієвій акції для української молоді в Бразилії, за постійну готовість приложити свій труд до доброго, корисного діла. Ми певні, що пам'ять про її шляхетність, доброту й скромність залишаться завжди між нами.

Ярослава Томич

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА

Вплатили в грудні, 1984:

Окружна Управа Відділів Союзу Українок Америки в Нью-Йорку пересилає **95.00 дол.** на виховання священників у Бразилії. Повище подана сума була зібрана з добровільного вступу під час Жалобних Сходин присвячених пам'яті Патріярха Помісної Української Католицької Церкви і Кардинала Блаженнішого Отця Йосифа Сліпого в 40-ий день смерті, які відбулися 14-го жовтня 1984 р. заходами Окружної Управи в домівці СУА. **Лідія Черник, рефер. сусп. опіки Окружної Управи Нью-Йорку.**

На Стипендійний Фонд у Бразилії зложили слідуєчі членки **22-го Відділу СУА** в Чикаго **300.00 дол.** Збірку перевела Л. Шермета. **100.00 дол.:** О. і Е. Гаврилюки; **20.00 дол.:** Б. Баб'як, Л. Басюк, І. Горчинська, Н. Дачкевич, О. Лебедович; **10.00 дол.:** Я. Панчук, В. Цурковська, Л. Малий, Л. Огаренко, С. Залуцька, М. Гриневич, С. Кавка; **5.00 дол.:** С. Свистун, О. Луцик, О. Люшняк, А. Ковальчук, Л. Боднарук, Н. Дячун.

На Стипендійний Фонд СУА зложили по **25.00 дол.** слідуєчі членки **93-го Відділу СУА** в Гартфорд — разом **225.00 дол.** (Збірку перевела Ольга Стеткевич): Катря Гадзевич, Ірина Левська, Стефанія Стасишин, Анна Крамар, Ірина Остапюк, Ольга Стеткевич, Євгенія Ковальська, Анна Пришляк, Іванна Яцух.

В пам'ять моїх Дорогих Батьків бл.п. **Івана і Станислави Гребеняк** та брата бл.п. **Романа** пересилаю чек на **1,000.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА: 500.00 дол. — продовження 3-ом студентам у Бразилії 500.00 дол. — на стипендії новим студентам. **д-р Ірена Гребеняк.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **проф. Тадея Росткови-ча** складаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА. **д-р Ірена Гребеняк.**

З приводу смерті нашого Мужа, Батька, Батька, Сина, Внука, Брата, Зятя й Швагра бл. пам'яті **Романа Петра Семенюка** на похоронних відправах Родина й Приятелі зложили пожертви на стипендії сиротам у Бразилії на суму **575.00 дол.** Складають щирю подяку жертводавцям: Дружина Ульяна з дочкою Романюю, батьки Оля і Петро, брат Євген, сестра Дарія з мужем Зеновієм Семанишином, дідо Іван Залізняк в Україні, дідо Іван Семенюк у Канаді, тесті Герта і Богдан Гірняки, блища і дальша родина Семенюків і Гірняків.

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефана Тиндика** зложили по **10.00 дол.** на стипендії для сиріт у Бразилії через Стипендійний Фонд СУА: П. Пашковський, Т. Плешкевич, А. Шимуняк, П. Завадівський, П. Яремки, М. Світлик, П. Тараси, А. Тамін.

Вплатили від 1-го до 31-го січня 1985 р:

1,500.00 дол.: Я. і А. Михайловичі, Чикаго
1,200.00 дол.: В. і А. Столярські, Омага
600.00 дол.: О. Мигаль, Воррен
400.00 дол.: Л. і В. Паляшевські, Рандж Пальс Верде
360.00 дол.: Н. Мандрусак, Лівінгстон
300.00 дол.: М. і Б. Антонишин, Орандж (через 108-ий Відділ СУА); в імені о. сов. С. Клепарчука (через 62-ий Відділ СУА);- Е. і А. Лятишевські, Дітройт; Г. і А. Мисишини, Спрінгфільд; Ф. Сисин, Кембрідж; А. Скібіцька (через 31-ий Відділ СУА), Мадісон
250.65 дол.: Д. Бурденюк, Австралія
250.00 дол.: д-р П. і І. Джулі, Грос П. Шорс; О. і М. Лесюки, Льюрейн; Х. і А. Сливоцькі, Кембрідж (через 79-ий Відділ СУА), Український Народний Дім, Нью-Гейвен (через 108-ий Відділ СУА)
240.00 дол.: 92-ий Відділ СУА
200.00 дол.: Р. і Б. Андрушкові, Саутфільд; І. Іванчишин (через 82-ий Відділ СУА), Бронкс; З. Комоницький, Бівер Фолс; П. і А. Крамарі (через 93-ий Відділ СУА), Вестфільд; О. і М. Площанські, Канада; д-р П. і Д. Пундій, Чикаго; Г. Шембель, Бінггтон; 45-ий Відділ СУА; 93-ий Відділ СУА
150.00 дол.: Клуб Бріджистів, Вестфільд (через 93-го Відділу СУА)
100.00 дол.: М. Авері, Елізабет; М. і Л. Гичко, Френклін; Р. і Г. Янчишини, Чикаго.
50.00 дол.: Ф. Баліцк, Елізабет; С. Геріля, Елізабет; Й. Годфрей, Елізабет; Р. і М. Кацали, Парк Рідж, (через 22-ий Відділ СУА), Я. і І. Клим, Асторія; К і Н. Сенчишаки (через 22-ий Відділ СУА), Кеноса
30.00 дол.: Е. Барнич, Дітройт

Щиро дякуємо,

Тайсса Турянська,
скарбничка комісії стипендії СУА

Наша делегатка на ХХ Конвенцію Союзу Українок Америки у Нью-Йорку **Євгенія Новаківська** не прийняла звороту коштів за дорогу й побут в сумі **250.00 дол.**, а спрямувала цю суму на стипендію для питомця у Бразилії, висилаючи їх на руки нашої стипендійної референтки. Складаємо п-і Новаківській щирю подяку за цей вибір. **Управа 20-го Відділу ім. О. Теліги, Філадельфія, Па.**

В пам'ять нашого краяна бл.п. **Івана Одежинського** складаємо на стипендійний фонд СУА **30.00 дол.**, а опечаленій Родині висловлюємо наші щирі співчуття. **Євдокія й Степан Климишин, Євдокія й Василь Барнич.**

З нагоди 80-ліття нашого приятеля **д-р Теодора Ткачука** висилаємо **1,500.00 дол.** на стипендійний фонд Союзу Українок а Тобі Дорогий Друже бажаємо всього найкращого. **Анастасія і Ярослав Михайлович.**

В другу й дванадцятю річницю смерті наших дорогих родичів бл.п. **Євфрозини і Антона Федьків,** складаємо на Стипендійну Акцію СУА до Бразилії **200.00 дол.** **Ярослава й Інж. Ярослава Букачевські, Едісон, Н.Дж.**

В пам'ять нашої Найдорожчої Мами, **Анни Янчишин,** членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, складаємо **100.00 дол.** на стипендиста — богослова в Бразилії. **Галина і Роман Янчишин.**

Вплатили від 1-го до 28-го лютого 1985:

2,000.00 дол.: Е. і М. Наливайко, Мінаполіс
475.00 дол.: В пам'ять проф. Івана Зелика
400.00 дол.: В. Кіць, Франклін Парк (через 65-ий Відділ СУА)
300.00 дол.: 10-ий Відділ СУА, Філядельфія; д-р А. і Я. Гудзяк, Сиракюз (через 68-ий Відділ СУА); Я. Кравчук, Парма; д-р А. Школьник, Акрон
250.00 дол.: 47-ий Відділ СУА, Рочестер; І. Городиловська, Чикаго; М. і Г. Утриско, Філядельфія
200.00 дол.: 4-ий Відділ СУА, Нью-Брансвік; 108-ий Відділ СУА, Нью Гейвен; Т. Бонтабюк, Сиракюз (через 68-ий Відділ СУА); Р. Гайда, Ютика (через 57-ий Відділ СУА); д-р П. і В. Демус, Мокина; І. Іванців, Денвер; Я. Кукіль, Гартфорд (через 93-ий Відділ СУА); В. Левицька, Нью-Йорк; М. і Полотнянка, Глендел; В. Сушків, Нью-Йорк; д-р Б. і М. Цимбалістий, Джеймзбург; о. М. Шевчук, Гартфорд (через 93-ий Відділ СУА)
150.00 дол.: 1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк; К. Салук, Джерзі Сіті
110.00 дол.: 28-ий Відділ СУА, Ньюарк
100.00 дол.: Я. і Я. Бурачевська, Едісон (через 65-ий Відділ СУА); д-р Х. Дурбак, Трентон
50.00 дол.: Я. Турко-Бодрок, Камбрідж; М. Заплатинська, Сиракюз (через 68-ий Відділ СУА); І. Мендес, Елізабет; Р. і Г. Пачовські, Чикаго; д-р Ф. Райтер, Нью-Йорк; о. митрат М. і М. Харина, Філядельфія (через 20-ий Відділ СУА)
35.00 дол.: д-р О. Квірнбах, М. і У. Гаврик, Чикаго
25.00 дол.: М. Бартошик, Сиракюз (через 68-ий Відділ СУА); М. Мессек, Елізабет; С. Присяжна, Елізабет; д-р П. і Д. Пундїй, Чикаго
20.00 дол.: Е. і Ю. Логуш, Мільвокі
15.00 дол.: А. Стебельська, Редінг
12.00 дол.: І. і К. Гапій, Лівінгстон

Щиро дякуємо,
Таїсса Турянська,
скарбничка комісії стипендії СУА

In memory of my dear friend **Stephan Bobylak** please accept my donation of **\$50.00** to UNWLA Inc. Scholarship Fund —
Dr. Frederich Reiter

Замість квітів на свіжу могилу сл.п. проф. **Івана Зелика**, родина й приятелі склали **475.00 дол.** на допомогу українській студіюючій молоді в Південній Америці: по **50.00 дол.** — А. і М. Зелик, Д. і І. Зелик, С. Зелик, О. Попович, С. і М. Трофименко; по **25.00 дол.** — Л. і Л. Зелик, Я і Т. Турянські; по **20.00 дол.** — Р. і С. Андрушків, С. Андрушків, Р. і Г. Мінчак, І. і Д. Турянські; по **15.00 дол.** — Б. і А. Кравчук, С. і О. Олесницькі; по **10.00 дол.** — М. Бойко, Т. Богданська, В. і З. Василів, В. Мицьо, Л. і Д. Пенцак, М. і Б. Полянські; по **5.00 дол.** — Б. і Б. Василик.

В пам'ять моєї мами, членки 57-го Відділу СУА бл.п. **Люби Княгиницької**, пересилаю **200.00 дол.** на стипендійний фонд СУА на допомогу незаможному студенту теології — **Рома Гайда**.

В пам'ять дорогої тітки й сестри, бл. п. **Софії Несторович**, довголітньої членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, на стипендійний фонд в Бразилії зложили **250.00 дол.** — **Ірина Гордильовська з мамою і донями та їхніми родинами**.

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Софії Несторович**, членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, зложили **110.00 дол.** на стипендійний фонд в Бразилії: **25.00 дол.** — д-р П. і Д. Пундїй; **50.00 дол.** — д-р О. Квірнбах, Р. і Г. Пачовські; **35.00 дол.** — Т. і У. Гаврик.

Замість квітів на могилу бл.п. **о. крилошанина Івана Олексюка**, пароха кат. церкви св. Михаїла в Мільвокі, Виск. складаємо **20.00 дол.** на стипендійну акцію СУА. Родині висловлюємо глибоке співчуття — **Омелян і Юлія Логуш**.

В третю болочу річницю смерті моєї незабутньої дружини бл.п. **Віри Сушків** складаю **200.00 дол.** на стипендійний фонд СУА в Бразилії і **20.00 дол.** на пресовий фонд "Нашого Життя" — **Володимир Сушків**.

НА ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В пам'ять дорогого й незабутнього Брата св.п. **Евгена Ореста Колянковського** складаю **25.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької, **25.00 дол.** на Український Музей та **5.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Марія Герус-Мартюк**.

24-го січня 1985 р. відійшла у Вічність сл.п. **Софія Сокологорська** заслужена членка 22-го Відділу СУА в Чикаго, почесна членка Округної Управи СУА в Чикаго. Вшановуючи пам'ять покійної зложили замість квітів на 100-тисячний Фонд СУА ім. О. Лотоцької — **100.00 дол.:** д-р О. і Л. Шандра; по **50.00 дол.:** д-р О. Фільварків-Сокологорська, Округна Управа СУА в Чикаго; по **25.00 дол.:** д-р М. і І. Головаті, Я. і Е. Струтинські, 6-ий Відділ СУА в Чикаго, 29-ий Відділ СУА в Чикаго, 102-ий Відділ СУА в Манстер, Ін.; по **20.00 дол.:** д-р О. і Я. Фаріон, П. і І. Олексюки; по **15.00 дол.:** 31-ий Відділ СУА в Віскансін Деллес, Ві. 74-ий, 77-ий, 84-ий і 101-ий Відділи СУА в Чикаго; по **10.00 дол.:** д-р А. і І. Горчинські; **Разом: 450.00 дол.** Родині покійної складаємо глибоке співчуття. **Округна Управа СУА в Чикаго**.

З нагоди 25-літнього Ювілею Округної Управи СУА в Нью Джерзі складають на Фонд ім. Олени Лотоцької — Округна Управа СУА Нью Джерзі **75.00 дол.** і колишня голова Округної Управи Ольга Салук **25.00 дол.**

На Фонд ім. Олени Лотоцької складаю через **11-ий Відділ СУА** в Трентоні Н.Дж. **20.00 дол.** **Анна Самосій**.

Гонорар в сумі **25.00 дол.** який одержала з показу писання писанок в "Erie Art Museum" передаю на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Ляріса Шпон**.

In memory of **Olga Echols-Smith** of Boulder, Colorado — **\$20.00** for the Lototska Fund. **Anastasia Volker**.

A donation of **\$200.00** to commemorate the 10th Anniversary of the death of Olena Lototsky. **Pelagia Kuchkuda**.

In memory of **Anna Szwyhar** — **\$200.00** for the Lototska Fund. **Branch 23 of UNWLA**.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

В 40-ову річницю Вінчання **Григорія І Леонтини Галяженко**, найщиріші побажання пересилає Родина з Дітройту як також **10.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Щира подяка п. **Тамарі Гривняк** за "солодкі" святочні побажання і пересилаю **15.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" через 47-ий Відділ СУА. **Ірина Руснак.**

З нагоди **50-ліття** щасливого подружжя, **Вельмишановної** членкині п. **Теклі й чоловіка Володимира Добролінських**, які святкували в листопаді 1983 р. **36-ий Відділ СУА** пересилає найсердечніші побажання достойним Ювілятам. Мати пані Теклі, була членкою СУА. П. Текля разом з чоловіком дуже працюють для **36-го Відділу**. Нехай Всевишній береже їх в своїй опіці на Многі Літа. З тої нагоди Відділ пересилає **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та **25.00 дол.** на Запасний Фонд журналу "Наше Життя". **Разом: 50.00 дол. Управа й Членки 36-го Відділу СУА.**

З нагоди відкриття нової студії мисткині **Олександри Дяченко-Кочман**, нашої членки, складаємо **25.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя", а Лесі бажаємо багато приємності й успіхів у її творчій праці. **Управа й членки 29-го Відділу СУА, Чикаго, Іл.**

У **30-ліття** творчої праці мистця **Анатолія Коломийця**, мужа нашої членки Люби, гратуємо мистцеві, бажаємо багато успішних літ творчої праці, та складаємо **25.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя". **Управа й членки 29-го Відділу СУА, Чикаго, Іл.**

В **30-ліття** творчої праці мистця **Анатолія Коломийця**, картини якого дають мені щоденну приємність у моїй хаті, складаю **20.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя", а мистцеві бажаю Многих Літ успішної творчості. **Галія Коленська, Давнерс Гров, Іл.**

Сердечно дякую за відвідини мене в шпиталі пан отцеві Б. Кінові, протопресвітерові о. І. Крестюкові й пані матці, паням союзнякам і панам, подружжю Сененкам. Також дякую за картки з побажанням повороту до здоров'я, зокрема Сестрицтву парафії св. ап. Луки та іншим. Особливо дякую моїм лікарям п.п. д-р Галині Ключас і д-р Святославові Ключас за сердечне відношення і догляд під час хвороби. З тої нагоди складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Мирослава Маляр.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Олени Блавацької**, нашої довголітньої членки й матері наших членок **Лідії Лемішки** й **Дарії Кострубяк** складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наше щире співчуття. **Управа й членки 59-го Відділу СУА.**

В пам'ять моєї найдорожчої доні бл.п. **Любомири Бойко**, складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". **Кароліна Кондрад, 43-й Відділ СУА.**

В пам'ять нашої дорогої незабутньої Мамусі і Бабуні — **Людмили Бризгун**, яка відійшла від нас на завжди 7-го січня 1981 року, пересилаємо передплату **15.00 дол.** на "Наше

Життя", "Жіночий Світ" і "Промінь", журнали, які Мамуся любила читати, для невідомої "Бабусі" — **Оксана, Ярослав, Всеволод і Ігор Соколики, Торонто**

У десяту річницю смерті нашого незабутнього мужа і батька бл.п. **Євгена Врецьони** складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". — **Дружина Ольга, діти Роман і Люба з Родинами.**

У світлу пам'ять дорогої бл.п. **Ірени Гошовської**, складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **50.00 дол.** **Дарія Дудра.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Галі Дармограй** складаємо **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наше щире співчуття. **Родина Михалевич.**

Замість квітів на свіжу могилу св. п. **Федора Лешка** складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Анна Коваль**

В пам'ять бл.п. **Стефанії Стерпак** і бл.п. **Николая Мандріч** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і **25.00 дол.** на Український Музей. д-р **Ольга Коропей.**

В світлу пам'ять наших членок бл.п. **Софії Несторович** і **Анни Янчишин** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **50.00 дол.** **22-ий Відділ СУА в Чикаго.**

В шосту річницю відходу (24.II.) "Тети" **Анастасії Плаксі**, замість квітів на могилу, пересилаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **20.00 дол.** **Ірина Дибко Филиппак.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Семена Поліщука**, мужа нашої членки **Анни Поліщук** складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наше щире співчуття. **Управа й членки 59-го Відділу СУА.**

В пам'ять **Павлини Поташник** — матері нашої приятельки **Зені Воробець** жертвують на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **10.00 дол.** — **Ольга Муссаковська і Ольга Гнатик.**

У дев'яту річницю смерті нашої найдорожчої та незабутньої **Мами Мирослави Зінюк Притули** пересилаю **25.00 дол.** на Український Музей та **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". д-р **Христина Притула Кузьмович.**

Замість квітів на могилу **Юліяна Скафарика** чоловіка нашої членки **Марії** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наші щирі співчуття. **Управа й членки 1-го Відділу СУА.**

В пам'ять незабутньої сусідки **Марусі Татарської** складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині глибоке співчуття. **Р. Богачевська.**

У п'ятнадцяту сумну річницю смерті нашого незабутнього чоловіка й батька бл. п. **інж. Богдана Турка**, замість квітів на могилу складаємо **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **15.00 дол.** на Український Музей, та **15.00** на фонд ім. **Олени Лотоцької. Марія Турко з родиною.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Еми Яцман**, мами нашої членки Лілії Дидин, складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійної висловлюємо наші глибокі співчуття. — **Членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді.**

У восьму болючу річницю смерті моєї незабутньої Дружини бл.п. **Мирослави** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і **25.00 дол.** на Український Музей — **муж Василь.**

Замість квітів на могилу чоловіка нашої членки **Марії Лаби** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наші щирі співчуття. **Управа й членки 1-го Відділу СУА.**

Замість квітів на могилу моїх рідних і дорогих мені осіб пересилаю через **20-го Відділу СУА** у Філадельфії, **20.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку і **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Ольга Вареля.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Бакай, Параскевія, Філадельфія, Па.: 4 вишивані мужеські сорочки, 4 вишивані жіночі сорочки-блюзки, 1 вишивана скатерть, 1 хустина в квіти, 2 вишивані рушники, 2 вишивані серветки, 1 вишивана доріжка, 2 вишивані подушки. Всі речі походять з околиці Надвірни та Коломиї. Також: скатерть ткани з села Княздівр з 1911 року, 2 вишивані серветки, 1 вишиваний рушник.

Балазнюк, Дарія, Бетлегем, Па.: календар на 1928 рік "Наш Світ", альманах "Жіночої Долі".

Барсевич, Вероніка, Бруклін, Н.Й.: 2 фрагменти полотна, ткани чиноватим переплетом.

Бачинська, Ірина, Вайтгол, Па.: вишиваний рушник з 1880 років.

Білан, М., Ньюарк, Н.Дж.: мужеська вишивана сорочка, сучасна.

Блоус, Анна.: зразки вишивок з Сокальщини.

Борщ, Анна, Торонто, Канада: вишиваний рушник з 1902 р.

Борщ, Ірина, Крім Ридж, Н.Дж.: 4 писанки на стояку.

Гаєвський, Іван і Леся, Елмгирст, Н.Й.: плахта з Києва, сучасна.

Гнатик, Ольга, Ірвінгтон, Н.Дж.: килим з робітни Хамулів, льняні полотна, прібки взорів.

Гела, Степан, Торонто, Канада: "Енколпійон", складний бронзовий хрестик, 12-13 століття, з Белзу.

Гіна, Василь, Нью-Гейвен, Конн: 2 шарфи 370-го Відділу Українського Народного Союзу з 1913 року.

Дражевська, Любов, Нью-Йорк, Н.Й.: 2 керамічні фігурки роботи О. Лятуринської.

Івануса, Володимира, Нью-Йорк, Н.Й.: різьблена касетка, вишивана подушка.

Кашубинська, Ірина, Парма, Огайо: жіноча вишивана сорочка з Городця, Північна Волинь.

Кобринська, д-р Марія, Елмгирст, Н.Й.: 1 срібна гривня (палічковидна) 11-го століття.

Коростіль-Кушнір, Галина, Мавтенсвил, Н.Дж.: вишивана мужеська сорочка, вишивали Люба Коростіль-Кривокульська і Марійка Коростіль-Бойко для Михайла Коростіля. Дарує дружина покійного Михайла.

Костирко, Микола, Сакраменто, Каліф.: писанка з Буковини виложена кораликами, свічник.

Коханюк, Лідія, Нортридж, Ілл.: нитки до вишивання, фрагменти полотна.

Крамарчук, Іван, Рочестер, Н.Й.: мініатюрна бандура, власної роботи.

Кузич, Неоніля, Чікаго, Ілл.: вишивана серветка з 1930 років.
Кузьмінська, Галина, Віліямсавн, Н.Дж.: 4 гусячі писанки.
Кузьмович, Ольга, Бабилон, Н.Й.: тайстра (дитяча) з 1930 років з Ворохти, постопи (дитячі) з Ворохти з 1930 років, тканина з Яворівщини зі спідниці — шорц.

Лотоцька-Бенцаль, Надія, Мюнхен, Західна Німеччина: вишивана блюзка, 2 вишивані рушники.

Лужняк, Ева, Нью Джерзі: гуцувський сердак.

Мацьків, Теодор, Джерзі Сіті, Н. Дж.: вишивка з с. Винник, коло Львова.

Мельник, Ірина, Нью-Йорк, Н.Й.: 2 вишивані серветки полуботським взором.

Миколаєвич, Наталія, Гайд Парк, Мас.: мужеська вишивана сорочка, підтичка.

Мірчук, О., Сіател, Вашингтон: книжка Шамуріна "Київ", видана в Москві, 1912 р.

Міщенко, Евдокія, Мінеаполіс, Мінн.: плахта з Полтавщини.

Мороз, д-р Роман, і мгр. Ольга, Сентрал Айсліп, Н.Й.: книжка про українські народні пісні: Folk songs of the Ukraine by Eugenie Linieff.

Мосевич, Люба, Джерзі Сіті, Н.Дж.: рушник (вишиваний) зі Сокаля.

Мотиль, Марія, Нью-Йорк, Н.Й.: вишиваний фартушок зі Золочева.

Назар, Галина, Джерзі Сіті, Н.Дж.: подушка вишивана художньою гладдю, (взір — копія з 14 століття макет уживаних в домах вельмож). Оригінальний власник — Гандзя Франко-Ключко.

Науменко, Євген, Братіслава, Чехословаччина: жіноча вишивана сорочка з 1900 років, була власністю оперової співачки Анди Остапчук-Науменко.

Оленська, Марія, Глен Спей, Н.Й.: жіноча вишивана сорочка, вишивка на подушку, килимчик з робітни Хамулів, 1930 роки, килим із Збаражчини, с. Розношниця, 1920 роки, вишиваний рушник.

Олесницький, д-р М., Майпелвуд, Н.Дж.: подушка з вибіячастим взором з 1890 років, оригінальний власник — Софія Олесницька.

Онишкевич, В., Джерзі Сіті, Н.Дж.: килим з Яворова з 1930 років.

Оришкевич, Слава, Коледж Парк, Мд.: 1 різьблена та інкрустована ваза.

Оришкевич, Ярослав, Парма, Огайо: жіноча сорочка з Городця, Північна Волинь.

Далі буде

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

1300.00 дол. — Округа Огайо, США

по **1000.00 дол.** — Антін і Віра Шумейко, Анна Гувер, Люба Мриглоцька, — д-р Юліан і Анна Політило, 116-ий Відділ США

810.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті

по **500.00 дол.** — Давид і Люїза Сакс, Стефан Цимбала, Український Конгресовий Комітет Америки — Відділ Кансас Сіті

406.50 дол. — 67-ий Відділ США

по **200.00 дол.** — Лідія і Роман Олесницькі, 38-ий Відділ США

185.00 дол. — 10-ий Відділ США

130.25 дол. — 48-ий Відділ США

по **100.00 дол.** — Роман і Степанія Цегельські, Джеймс І. Гилл, Мирослав і Люба Прокоп, Мира Мандзюк з доповненням Фріпорт МкМоран, Олександр і Марія Мотель, Романа Дигдало, д-р Я. Рожанковський, Марта Пеленська, Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива, 10-ий Відділ США, Округна Управа Чикаго

80.00 дол. — Л.А. Долинський

69.75 дол. — 88-ий Відділ США

60.00 дол. — Марія Савчак

55.20 дол. — Іна Дзерович

по **50.00 дол.** — Ірина Кашубинська, Ярослав і Дарія Кузьмин, Стефанія Стасишин з нагоди 75-ліття чоловіка Володимира, Іван Пуїо, Марія Фелак, Українська Братська Федеральна Кредитова Кооператива — Массачусеттс, 13-ий Відділ США

43.00 дол. — 52-ий Відділ США

по **40.00 дол.** — Микола Ценко, Стефан Карваш

30.00 дол. — д-р Микола Грушкевич

по **25.00 дол.** — Френк і Віра Моллс, д-р Богдан Чепак, Ольга Яхно, Оксана Пристай, Анна Оприско, Файзер Корпорації в доповненню пожертви д-ра Володимира Короля, Марія Стефанишин, д-р Ярослав і Марія Савка, Ярослав Качай

20.00 дол. — Теодор і Ева Грицик

15.00 дол. — Люба Мицковська

по **10.00 дол.** — Євгенія Фандерис, Роман Ільницький, Ігор Вальницький, Оріся Цирик, Ольга Заремба, Аліна Олексин, Осип Бережницький, д-р Марія А. Куриляк, Юрій Кравець, д-р Любомир і Дарія Білов, Лола Савеська

по **5.00 дол.** — Зеновія Воробець, Михайло Дорошенко, Дарія Гусар

3.00 дол. — Юрій Яремкевич

5,000.00 дол. — Богдан і Христина Певні

2,000.00 дол. — Титус Геврик

1,500.00 дол. — Богдан і Лідія Гайдучок

по **1,000.00 дол.** — Омелян і Татіяна Антонович, Аркадій Мулак-Яцківський

600.00 дол. — Осип Данко

по **500.00 дол.** — д-р Олег і Софія Кудрик, Василь і Пелагія Кучкуда, д-р Андрій і Рута Ріпецькі, В. і А. Столярські, Кон Едісон

400.00 дол. — Роман і Корнелія Соболь

360.00 дол. — Ярослав і Ярослава Букачевські

по **200.00 дол.** — Татіяна Чучман, Кредитівка "Самопоміч", Пассейк, Н. Дж.

105.00 дол. — Татіяна Криницька

по **100.00 дол.** — Микола і Дарія Лебедь, д-р Марія Фішер-Слиж, Ричард Альвіно, Корнель і Малина Дзюба, В. і Л. Колодчин, Ярослав і Ірина Качанівські, Василь Сосяк, Олександр Сидоряк, Євген Іванців, д-р Марія Савдик, Василь і Лідія Кий, Андрій Березовський, Олександр і Софія Скоп, Сергій Сімяник, Федеральний Банк Перший Секюріті, 73-ий Відділ США, 80-ий Відділ США, 92-ий Відділ США

85.00 дол. — 10-ий Відділ США

по **50.00 дол.** — Ольга Альвіно, Микола Дейчаківський, Юрій і Марія Гончаренко, Володимир і Уляна Дячук, Софія Пелячик, Стефан Качуба, Ірина Васинчук, Анна Гомик, Нортон Компанія Фундація, Інк. в доповненню пожертви Марії Фелак, Юнайтед Технолоджіс в доповненню пожертви Марії Болонної, Юнайтед Технолоджіс в доповненню пожертви Рози Воробель

40.00 дол. — Осип і Галина Сімндак

37.50 дол. — 13-ий Відділ США

по **30.00 дол.** — А. Олійник, Ярослав Дацьків, Оксана Ленець, Любомир Гуцалюк

по **25.00 дол.** — д-р Володимир і Ольга Прокопів, Адам Баволяк, Дарія Кузик, В. С. Шипайло, І. і Л. Дидин, 7-ий Відділ США, 89-ий Відділ США

по **20.00 дол.** — В. і І. Левські, д-р М. і І. Яцух, О. і Н. Гафткович, О. і О. Кузьма, В. і Л. Чудовські, Т. Глюх, Н. Федеркевич, К. Гадзевич, Я. Кукіль, пані Пірс, Іван і Ольга Музика, о. Іван Кіт, Ірина Ткачук, Володимир і Ольга Сусла, О. і Л. Кінах, В. і Б. Ціропалович, М. і Л. Шевчук, М. і М. Зень, М. і С. Павлічко, В. і Р. Шендюк, І. і А. Табель, І. і Е. Заставські, П. і С. Пришляк, І. і Л. Дітюк, В. і Е. Саляк, Р. і А. Сокольські, д-р Я. і І. Остапюк, Г. і О. Якимів, Р. і М. Кузьма, І. Чайковська, О. і А. Пришляк.

по **15.00 дол.** — д-р Богдан і тамара Мриц, А. Олексишин, Я. Нестерчук, І. Гудз

по **10.00 дол.** — Юрій Кисілевський, Неоніла Кліш, Богдан Барабаш, Марко і Іванка Лепкі, Роман і Віра Запутович, Я. Капій, В. і Н. Федитник, А. і П. Крамар, В. і С. Стасишин, Г. Баландюк, С. і М. Демкович, М. Солук, Е. і П. Ковальський, В. Гаврилук, І. і В. Балко, О. і В. Теслюк, Е. і К. Лоруш, С. Балко, С. Кравець, Г. Южин.

по **5.00 дол.** — Іван М. Яворський, А. Москаль, О. Мединська

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

У п'ятнадцяту сумну річницю смерти нашого незабутнього чоловіка й батька бл.п. інж. **Богдана Турка** замість квітів на могилу складаємо **15.00 дол.** на Український Музей. **Марія Турко з родиною.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Анни Яцух**, з дому Олійник, яка відійшла у Вічність 21-го жовтня 1984 р. в Стебнику на Україні. Бл.п. Анна Яцух прожила 94 роки, була активною членкою Союзу Українок на Рідних Землях й учасницею Станиславівського З'їзду в 1934 році. Приятелі невістки бл.п. А. Яцух — п. Іванни Яцух перевели збірку замість квітів на могилу, на Будівельний Фонд Українського Музею. Зібрали: д-р Михайло і Іванна Яцух — **100.00 дол.**; Олесь і Анна Пришляк — **50.00 дол.**; Іван і Лілія Дидин — **30.00 дол.**; Роман і Леся Романишин і Ярослава Кукіль — по **25.00 дол.**; Ірина Чайковська, Євгенія Сивенька і Софія Туркало — по **20.00 дол.**; Анна Крамар — **17.00 дол.**; Роман і Анна Сокольські — **15.00 дол.**; Михайло і Стефанія Павлічко, д-р Ярослав і Ірина Остапюк, Стефа Стасишин, Марія Бандера і 93-ій Відділ СУА — по **10.00 дол.**; Катерина Оприско — **5.00 дол.**; Ольга Стеткевич — **3.00 дол.** **Разом 380.00 дол.**

ПОСТІЙНІ ФОНДИ

Створений Постійний Фонд на пам'ять артиста-малюра **Ярослава "Славка" Крушельницького** в його імені. Народився 25-го вересня 1916 року в Долині на Україні та помер 31-го жовтня 1973 року в Люксембургу. Зложила **5,000.00 дол.** на Фонд — **д-р мед. Ірма М. Крушельницька.**

На Постійний Фонд ім. Оленки Вірщук Савицької зложила **100.00 дол.** **Христина Гошовська.**

НА СУСПІЛЬНУ ОПІКУ

В 11-ту річницю смерти мого чоловіка **д-р Ілії Вітановича** складаю на Суспільну Опіку СУА **100.00 дол.** — **Дарія Вітанович.**

У світлу пам'ять **бл.п. Аделаїди Грибек**, Мами наших близьких приятелів Ірени, д-р В. Копачів і Бабусі Марти — складаємо **20.00 дол.** на Фонд "Бабусь". Вічна пам'ять Покійній. — **Ольга і Володимир Гнатик.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **А. Грибек** — Мами п. Ірени й Бабусі Марти, Тещі д-р В. Копача. Складаємо разом з дочкою Дариною глибоке співчуття. Жертвуємо на Фонд "Бабусь" **20.00 дол.** **Стефан Гук з Дариною Зот.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **А. Грибекової**, дорогої Матері, Тещі й Бабуні — Ірени, Володимир і Марти Копачів на Фонд Бабуні **20.00 дол.** складають — **Стефа і Роман Цегельські, Фльорида**

Замість квітів на свіжу могилу нашого приятеля і шкільного товариша **бл.п. Тадея Гусара** брата **Марії Турко** — складаємо на Фонд "Бабусь" **20.00 дол.** Вічна Йому пам'ять — **Ольга і Володимир Гнатик.**

У пам'ять мого приятеля бл.п. **Тадея Гусара**, який помер на Україні — брат **Марійки Турко** — складаю **10.00 дол.** на Фонд "Бабусь". Родині глибоке співчуття. **Стефан Гук.**

Замість квітів на свіжу могилу нашої довголітньої членки **бл.п. Катерини Кіт** складаємо **20.00 дол.** на фонд "Бабусь". Родині висловлюємо ширі співчуття. — **Членки 55-го Відділу СУА в Лос Анджелес**

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть сплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

MR. & MRS. S. G. KMET
381 LUM AVENUE
UNION, NJ 07083

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Волинські взори зі збірки о. д-ра Юрія Шумовського (власність Українського Музею). 1. Частина рушника, село Завізов пов. Здобунів XIX ст. 2. Уставка жіночої сорочки, село Волосковці пов. Острів XVIII ст. 3 і 5. Брак опису й інформації про місцевість і призначення взору. 4. Манжет мужесьької сорочки, село Мошаниця, пов. Дубно XIX ст. Вишивати чорними й червоними нитками ДМС ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.

Volynian patterns from the collection of Rev. Dr. Yuriy Shumovs'ky (donated to the Ukrainian Museum). 1. Fragment of a ritual cloth (rushnyk), Zavisov in the Zdobuniv district — 19th cent. 2. Insert from a women's shirt, Voloskovtsi, district of Ostrih — 18th cent. 3&5 Lack of description and adequate information. 4. Cuff of a man's shirt, Moshanytsia, district of Dubno — 19th cent. Embroider with black and red (D.M.C. 321) thread. Pattern copied by Olga Tratchuk.